

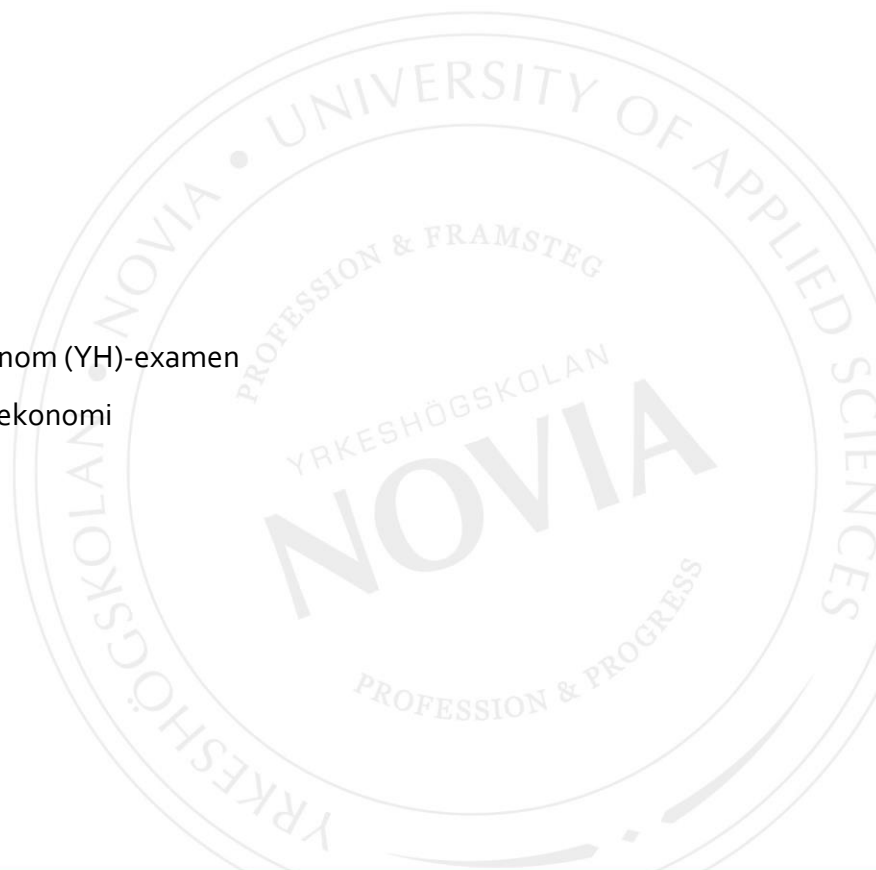
Företags placering och sparande

Robin Salomaa

Examensarbete för Tradenom (YH)-examen

Utbildningen för företagsekonomi

Vasa 2018

EXAMENSARBETE

Författare: Robin Salomaa

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Vasa

Inriktningsalternativ: Ekonomiförvaltning

Handledare: Rosmeriany Nahan-Suomela

Titel: Företags placering och sparande

Datum 10.4.2018

Sidantal 43

Bilagor 2

Abstrakt

Det har blivit allt viktigare för småföretag att spara och placera för framtiden. Vi lever i en värld som utvecklas och förändringar sker på marknaden snabbt. Småföretagen behöver vara beredd på förändringar. Därför är sparande och placering för framtiden viktigt.

Syfte med examensarbetet var att undersöka småföretags sparande och placering vanor. Hur ofta småföretag i Vasa sparar och placerar. I teoretiska delen ville jag skriva en lättläst guide om de spar- och placeringsmöjligheter som finska bankerna erbjuder företagskunder.

I arbetet tog jag upp olika sparformer som finska bankerna erbjuder företagskunder och vanligaste placeringsalternativen. Jag avgränsade arbetet genom att hålla mig till de möjligheter som finska bankerna erbjuder åt företagskunder.

Till arbetet hör en teoretisk del och en empirisk del. I den empiriska delen har jag med hjälp av en elektronisk enkät fått ihop flera svar av småföretag, som jag sedan analyserat. Det framkom att största delen av småföretagen i Vasa redan sparade och placerade eller tänkte börja spara och placera. Småföretagen sparade på brukskonton och sparkonton. De vanligaste placeringsobjekten var placeringsfonder och aktieplacering.

Språk: svenska

Nyckelord: sparande, placeringar, avkastning, beskattning

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Robin Salomaa

Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Vaasa

Suuntautumisvaihtoehto: Taloushallinto

Ohjaaja: Rosmeriany Nahan-Suomela

Nimike: Yrityksen sijoittaminen ja säästäminen

Päivämäärä 10.4.2018

Sivumäärä 43

Liitteet 2

Tiivistelmä

Pienyrityksien säästäminen ja sijoittaminen tulevaisuutta varten on tullut yhä tärkeämmäksi. Elämme maailmassa, joka kehittyy jatkuvasti ja muutoksia tapahtuu markkinoilla nopeasti. Pienyritysten pitää olla valmiita muutoksiin. Tämän takia säästäminen ja sijoittaminen tulevaisuutta varten on tärkeää.

Opinnäytetyön tarkoitus oli tutkia pienyrityksien säästö- ja sijoitustottumuksia. Kuinka usein Vaasan pienyritykset säästävät ja sijoittavat? Tarkoitukseni oli kirjoittaa teoriaosassa helposti luettavan ohjeen säästö- ja sijoittamismahdollisuuksista, joita suomalaiset pankit tarjoavat yritysasiakkaille.

Opinnäytetyössäni otin esille erilaisia säästömuotoja, joita suomalaiset pankit tarjoavat yritysasiakkaille sekä yleisimmät sijoitusvaihtoehdot. Rajoitin työni mahdollisuuksiin, jotka suomalaiset pankit tarjoavat yritysasiakkaille.

Opinnäytetyöstä löytyy teoreettinen ja empiirinen osa. Empiirisessä tutkimuksessa sain useita vastauksia pienyrittäjiltä käyttäen sähköistä kyselylomaketta, jonka avulla analysoin saadut vastaukset. Tutkimuksen tulos oli, että pienyritykset Vaasassa säästivät ja sijoittivat tai ovat ajatelleet aloittavansa säästämisen ja sijoittamisen. Pienyritykset säästivät käyttötilillä ja säästötilillä. Yleisimmät sijoituskohteet olivat sijoitusrahastot sekä osakesijoitukset.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: säästäminen, sijoittaminen, tuotto, verotus

BACHELOR'S THESIS

Author: Robin Salomaa

Degree Programme: Business Administration, Vaasa

Specialization: Financial Administration

Supervisor(s): Rosmeriany Nahan-Suomela

Title: Corporate Investments and Savings

Date April 10, 2018

Number of pages 43

Appendices 2

Abstract

It has become important for small businesses to save and invest for the future. We live in a world where development and changes on the market are happening quickly. Small businesses need to be prepared for the changes. Therefore, it is important to save and invest for the future.

The purpose of the study is to investigate small businesses' saving and investing habits. The target group are small businesses in Vaasa. In the theoretical part, I wanted to write an easy-to-read guide about savings and investments opportunities offered by Finnish banks to corporate customers.

In the study, I took up various savings forms that Finnish banks offer corporate customers and the most common investments options. I limited the work by sticking to the opportunities offered by Finnish banks for corporate customers.

The work includes a theoretical part and an empirical part. To get as many answers as possible, an electric questionnaire was sent out to small businesses, whereafter the answers were analyzed. It was found out that most of the small businesses in Vaasa already saved and invested or was thinking of starting to save and invest. Small businesses did save on usage accounts and savings accounts. The most common investment assets were mutual funds and equity investments.

Language: swedish

Key words: saving, investment, return, taxation

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	1
1.1	Problemformulering	1
1.2	Syfte	2
1.3	Metod	2
1.4	Avgränsning.....	2
2	SPARANDE	3
2.1	Bankdeposition	3
2.2	Brukskonton.....	4
2.3	Sparkonto	4
2.4	Tidsbunden deposition	4
2.5	Avkastning	5
2.6	Risker vid bankdepositioner.....	6
2.7	Beskattning.....	7
3	PLACERANDE.....	8
3.1	Aktieplacering.....	9
3.1.1	Avkastning.....	9
3.1.2	Risker i aktieplaceringar.....	10
3.1.3	Beskattning	11
3.2	Placeringsfonder.....	14
3.2.1	Olika typer av placeringsfonder.....	15
3.2.2	Avkastning.....	18
3.2.3	Risker i placeringsfonder	20
3.2.4	Beskattning	21
3.3	Placeringsobligationer	22
3.3.1	Avkastning.....	22
3.3.2	Risker i placeringsobligationer	23
3.3.3	Beskattning	23
4	AKTIEBOLAG SOM BOLAGSFORM	24
4.1	Aktieemission	25
4.2	Crowdfunding.....	26
5	RISKMINSKNING VID PLACERING	27
5.1	Placeringsplan	28
6	SAMMANFATTNING AV TEORIDELEN	29
7	EMPIRISKA DELEN.....	31
7.1	Forskningsmetod.....	31
7.2	Reliabilitet och validitet.....	31

7.3	Förverkligande av undersökning.....	32
7.4	Undersökningsresultat.....	32
8	SLUTSATSER.....	41
9	Litteraturförteckning.....	44

FÖRTECKNING ÖVER FIGURER OCH TABELLER

Figur 1.	Placeringsfonders kapital utveckling	s.15
Figur 2.	Olika fondkategorier	s.18
Figur 3.	Besparingar och avkastning i passiv indexfond under 10 år	s.19
Figur 4.	Besparingar och avkastning i passiv indexfond under 20 år	s.20
Figur 5.	Placeringsobligationens löptid	s.23
Figur 6.	Nasdaq Helsinki-index	s.25
Figur 7.	Placeringsobjektets möjliga avkastning och förluster	s.28
Figur 8.	Bolagsformer	s.33
Figur 9.	Genomsnittliga summan företag sparade per månad	s.34
Figur 10.	Företagets kunskaper inom sparande	s.34
Figur 11.	Företagets kunskaper inom placering	s.35
Figur 12.	Hur riskbenägen företagen är	s.35
Figur 13.	Företagens uppföljning av besparingar och placeringar	s.36
Figur 14.	Varför företag inte sparade och placerade	s.37
Figur 15.	Vilka risker företagen känner igen av placeringsobjekten	s.38
Figur 16.	Hur bra företag känner till beskattningen	s.39
Figur 17.	Hur bekant crowdfunding är för företag	s.39
Figur 18.	Information om sparande och placering för företag	s.40

Tabell 1. Räntererbjudande av finska banker	s.6
Tabell 2. Aktiens förväntade avkastning	s.10
Tabell 3. Beskattning av dividender	s.13
Tabell 4. Olika sparformerna och dess avkastning och risker	s.29
Tabell 5. Placeringsformernas årliga förväntade avkastning och risker	s.29

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

Bilaga 1. Elektroniskt enkät

Bilaga 2. Placeringsplan

1 INLEDNING

Vad är viktigt för ett företag? När man ställer frågan får man vanligen svaren tillväxt, nöjda kunder och pengar. Pengar spelar en stor roll för företag i vardagen. Det finns problem för företag som pengar kan lösa och mål som företag vill nå, och målen kan företagen nå med hjälp av en buffert av pengar. Alla företag är i behov av pengar eftersom det kostar att driva ett företag. Enligt statistikcentralen sökte 515 företag sig i konkurs mellan januari och februari år 2018, det är 232 fler företag som sökte sig i konkurs under samma tid år 2017. Ökningen var på hela 82 procent. Mängder företag som sökte sig i konkurs växte inom alla verksamhetsbranscher. Vi lever i en värld där ekonomin kan förändra snabbt och företag måste vara beredd på förändringarna. Den framtida Finland behöver småföretagare för att fortsättningsvis säkra finska medborgarnas välmående samt hålla upp den finska framgången inom företagande i fortsättningen. Även om räntorna är låga och börsen når nya höjder kommer det inte att fortsätta så för evigt. Det har varit allt viktigare att börja spara och placera för framtiden för företag. Därför borde alla företag ha en sparplan för framtiden. (Tilastokeskus, 2018) (Suomen Pienyrittäjät, 2018)

Jag har alltid varit intresserad av sparande och placering och jobbar nu på Nordea som företagsrådgivare. Där stöter man dagligen på frågor kring sparande och placering och varför det är viktigt för både småföretagare som privata kunder att börja spara för framtidens förändringar i samhället. Jag valde en rubrik som skall stärka mitt kunnande inom området och ge en bild på hur situationen ser ut för småföretagare i Vasa i dagsläget.

1.1 Problemformulering

I dagsläget är det viktigt att småföretagare har sparat åt sig extra pengar. Ekonomin är i dagsläget i obalans och marknaden ändrar sig snabbt och småföretagen behöver vara beredd på förändringarna. Enligt SME-företagsbarometer gjord av yrittäjät.fi har små och medelstora företag svårigheter att få finansiering för investeringar. För att företagen ska få finansiering behöver företagen ha en tillräckligt stark grund kapital och att kriterierna för att få lån blivit strängare. Målet med arbetet är att lyfta fram spar- och placeringsmöjligheterna som finska bankerna kan erbjuda, och att kort beskriva hur de olika spar- och placeringsalternativen beskattas eftersom det mesta beskattas i Finland. Målet är att få en omfattande blick på hur småföretagen sparar och placerar i dagsläget. (Yrittäjät, 2018)

1.2 Syfte

Syftet med undersökningen är att analysera småföretags spar- och placerings vanor. Detta innebär att ta reda hur mycket småföretag i Vasa kan spara och vilka är de spar- och placeringsformer dessa småföretag använder sig av. Teoridelen ska fungera som en lättläst guide om sparande och placering för vilket företag som helst.

1.3 Metod

Examensarbetet kommer att innehålla en teoridel och en empiriskdel. Teoridelen består av möjligheter inom sparande samt placering för företag som de finska bankerna erbjuder åt företagskunder. Den omfattar utbudet av olika valmöjligheter och olika risker som förknippas med sparande och placering. Avkastningen och beskattningen av dessa olika möjligheter. Jag kommer att använda mig av en kvantitativ undersökningsmetod, vilket innebär att jag kommer att skicka ut enkäter i elektronisk form åt småföretagare i Vasa.

1.4 Avgränsning

Arbetet är avgränsat att enbart undersöka småföretagare i Vasa. Arbetet består av en enkel och lättläst text som gör det möjligt för vilket företag som helst att utvidga sin förståelse av sparande och placeringmöjligheter. Fokuset kommer att ligga på de valmöjligheter gällande sparande och placering som de olika bankerna i Finland kan erbjuda företagare. Jag valde att lämna bort warranter och derivat samt sparande genom fastigheter för att hålla till de vanligaste spar- och placeringsmöjligheter för företag som sparar eller placerar via bankerna i Finland.

2 SPARANDE

Orden spara och placera har olika betydelser i olika sammanhang. Det är bra om man förstår skillnaden och innebörden mellan dem. Att spara betyder att man sätter en liten summa pengar åt sidan, t.ex. varje månad, för en längre period istället för att konsumera pengarna. Genom att placera är att göra en större engångsinsättning som man kanske bara gör en till tio gånger under sitt liv, till exempel när man har vunnit på lotto eller om man har ärvt pengar. Man hör många som säger att de inte har råd att spara. Ibland stämmer det att man inte har extra kapital att sätta åt sidan, men efter att man har funderat lite så kan det finnas olika alternativ för att få detta kapital. Man ska inte bara leva i framtiden. Man ska kunna njuta av nuet. Det är möjligt att både njuta av nuet och kunna spara för framtiden. Det kan till och med vara så att man njuter mera av nuet när man vet att man sparar för framtiden. I sparande kapitel kommer jag att ta upp de olika sparmöjligheter som bankerna erbjuder åt företag idag. Jag kommer också att ta upp avkastning och risker på dessa med exempel samt hur dessa sparmöjligheter beskattas i Finland. (Hultkrantz & Masalin, 2004, ss. 48–52)

2.1 Bankdeposition

Bankdepositioner är det mest traditionella och vanligaste sparformer bland finländare. Det beror troligtvis på att det är det lättaste alternativet som banken erbjuder. Det innebär helt enkelt att man kan sätta in pengar och ta ut pengar. (Hultkrantz & Masalin, 2004, s. 176)

Bankdeposition passar för de som söker ett enkelt och säkert sätt att spara och placera. Bankdepositioner fungerar bäst för kort tids sparande, för att finansiera investeringar samt för reservkapital för placerare. Marknadens förändringar påverkar inte mycket på bankdepositionernas avkastning. Räntan för depositionerna får man direkt på kontot en gång i året eller när depositionstiden utgång. (Säästöpankki, 2018)

Finländska banker hör till insättningsgarantifonden, fonden tryggar deponerade kapital upp till 100 000 euro om det händer att banken skulle gå i konkurs. Ersättningen räknas ihop av alla depositioner som man har på konton i samma bank. Risker som förknippas med bankdepositioner är inflationsrisk, om inflationen är större än räntan som betalas för depositionen. (Finanssivalvonta, 2016)

Bankdepositions produkter är ganska lika i alla banker. Skillnaden på produkterna är depositionsräntan och tjänster som man kan koppla till produkten. Depositionerna är ofta

bundna till så kallade korta marknadsräntor, alltså 12 månaders och kortare tids euribor-räntor. (Kontkanen, 2009, ss. 111–112)

2.2 Brukskonton

Bankerna erbjuder betalningskonton åt företag för att sköta företagets dagliga pengaflöde. Dessa konton har ofta inga lyftbegränsningar och till dem kan man koppla mångsidiga betalningsrörelsetjänster samt utlandstjänster, varpå man kan skräddarsy åt varje företag den rätta betalningsrörelsetjänsten som passar bäst åt företaget. Betalningsrörelsekonton kan man använda via nätbanken eller via bankförbindelseprogram. För att följa händelser och saldo på kontot erbjuds olika alternativ. Till kontot kan man också bestämma om en kredit-egenskap, kreditlimit, som ger företaget flexibilitet i rörelsekapitalet. (Alhonsuo, Nisén, Nousiainen, Pellikka, & Sundberg, 2012, ss. 215-216)

2.3 Sparkonto

Sparkontot räknas som brukskonton, men sparkontots främsta uppgift är sparande och inte skötsel av dagliga pengaflöde. Sparkontots prissättning är annat än för de konton som används som betalningsrörelsekonton. Sparkontot används oftast vid sidan om brukskontot, dit man flyttar kapital åt sidan från brukskontot för något speciellt ändamål eller för användning som reservkassa samt om företaget inte vill binda kapitalet till ett tidsbundet placeringskonto. För sparkontot betalas vanligen ränta men räntan är inte hög. Sparkontots ränta räknas oftast på månadens lägsta saldo eller på sparkontots dagssaldo, vilket kan variera från bank till bank. Räntans storlek kan också variera mellan bankerna. Sparkontots ränta kan också vara en fast ränta, eller så kan man binda det till någon referensränta. (Alhonsuo, Nisén, Nousiainen, Pellikka, & Sundberg, 2012, s. 200)

2.4 Tidsbunden deposition

Tidsbunden deposition är ett bra sätt att öka förmögenheten genom en fast ränta. Tidsbunden deposition passar företag som vet i förväg när de kommer att behöva sin placering. En tidsbunden deposition kan inte lyftas under depositionstiden. Den som planerar att göra en tidsbunden deposition behöver veta hur mycket kapital ska placeras och för hur lång tid kapitalet ska vara placerad. För depositionen får man en fast ränta som inte kommer att ändras under depositionstiden. Hur stor ränta man får för sin deposition beror på banker och marknadsläget. Kunden och banken bestämmer tillsammans hur länge depositionen kommer

att vara tidsbunden, tiden varierar mellan banker men oftast är det mellan 1 till 24 månader. Med en längre tidsbunden deposition får man en högre ränta av placeringen. Den mängd kapital som man kan placera varierar mellan bankerna, men placerings kapital varierar mellan 1000 och 10 000 euro.

Fördelen med tidsbunden deposition är att under ostabila tider hålls räntan samma under hela depositionstiden. Räntan är rätt bra, i synnerhet för en längre tidsdeposition. Med tidsbunden deposition förknippas inga risker, att göra en tidsbunden deposition är en säker placering. (Määräaikatalletus, 2018)

2.5 Avkastning

Avkastningen på bankdepositioner varierar mellan banker och depositionsprodukter. Det mest traditionella alternativet för sparare är tidsbunden deposition. Dessutom har alla banker egna spar- och placeringskonton, dit man betalar en liten ränta. Brukskonton har ofta noll som ränta. Tidsbundna depositioner är verkligen tidsbundna och man får inte pengarna tillbaka under depositionstiden. Desto längre tid man sparar desto bättre ränta får man för besparingarna. (Simola, 2016)

Exempel

Företagsförmånskonto öppnas 1.12.2015 och dit deponeras 10 000e. Kontots ägare är under depositionstiden på förmånsnivå 3, som betyder att kontots ränta är 0,6%. Under året lyfter ägaren 2 gånger 1000e, första 1.4 och andra 1.8.2016. Resterande pengar lyfter ägaren 15.12.2016, och kontot avslutas.

Den verkliga årsräntan på depositionerna blir då 0,48% (uträkning: Danske Bank)

Vilken bank erbjuder den bästa räntan för besparingarna? Räntan på tidsbundna besparingar på 10 000 e under marsmånad 2018 var lite lägre än i början av februari 2018. Depositions avkastning är nu i medeltal för 12 månader 0,28 procent. I tabellen nedan ser man ränteerbjudanden som bankerna erbjuder för en deposition på 10 000e. (Taloustaito, 2018) (Simola, 2016)

Tabell 1. Tidsbunden deposition på 10 000 euro, februari 2018

	6 månader	12 månader	24 månader
Nordea	0,00%	0,10%	0,10%
OP Helsinki	0,00%	0,15%	0,15%
Aktia Pankki	0,10%	0,10%	0,10%
Danske Bank	0,05%	0,10%	0,20%
Handelsbanken	0,00%	0,00%	0,00%
S-Pankki	0,00%	0,00%	0,00%
Ålandsbanken	0,00%	0,00%	0,00%

I tabellen ovan ser man vilka ränterbjudanden i procent som finska banker kunde erbjuda i februari 2018 vid en tidsbunden deposition på 10 000 euro för 6 till 24 månader. (Taloustaito, 2018)

2.6 Risker vid bankdepositioner

Sparande och placering medför alltid risker. Inflation är spararens värsta fiende när det gäller sparande i bankdepositioner, inflationen äter upp bankdepositionens köpkraft nästan hela tiden. På grund av inflation kan man inte säga att bankdepositioner är riskfria. Om inflationen ligger på tre procent, så behöver ränteavkastningen på bankdepositioner vara fyra procent för att sparad kapitalens värde skall hållas lika. Med bankdepositioner finns risken att banken kan gå i konkurs, förluster kommer i kapital om depositionerna överskrider skyddade mängden som är 100 000 euro. Valutarisken är risk som påverkar depositioner som är gjorda i valutor. Valutans värde kan sjunka och köpkraften minskar för valutan. (Pesonen, 2011, s. 89) (Finanssivalvonta, 2015)

2.7 Beskattning

Beskattningen är en betydelsefull del av placerares verksamhetsmiljö. Förändringar i beskattningen reflekterar i vilka placeringsobjekt placerare föredrar att placera i. En placerare strävar efter avkastning på placerat kapital. Förändringar som sker inom beskattningen kan man läsa om på vero.fi samt genom andra informationskanaler.

Exempel

X Ab har 10 000 euro på ett tidsbundet sparkonto i banken med 0,4 procents årlig ränta. Vid årets slut får X Ab 40 euro i ränteinkomster. Av ränteinkomsterna betalas därmed 12 euro i källskatt, $40e * 0,30 = 12e$

Källskatt betalas på räntorna man fått vid en deposition. Källskatten ligger på 30 procent i nuläget. Räntan man betalar källskatt på räknas inte som kapitalinkomst. Källskatten är den slutliga skatt som betalas. Bankerna håller i källskatten då de betalar ut ränteavkastningen vid en deposition och betalar den direkt till skattemyndigheterna, konto ägaren behöver inte deklarerera räntorna. (Finanssivalvonta, 2015) (Pörssisäätiö, Sijoittajan vero-opas, 2017)

3 PLACERANDE

Det sägs att tid är pengar. Att placera och spara grundar sig på tid och framåt tänkande. Strumpskafvet är tyvärr en lat vän när det gäller pengar. Hur skulle det vara att placera pengar som lämnar över mera lönsamt, en liten summa är redan en bra start. (POP Pankki, 2018)

Att placera hänvisar oftast först till att man köper något som man anser att är en bra investering, och kommer att stiga i värde samt bli lönsam i framtiden. Föremålet behöver inte bli sålt eller köpt hela tiden utan det räcker med att man köper det en gång och kanske äger det resten av sitt liv. Man kan säga att man är en investerare eller placerare redan när man till exempel har köpt en del av en bostad, har lite pengar över på kontot eller till och med äger en antik tavla eller gamla pengar. (Hultkrantz & Masalin, 2004, ss. 16–17)

Det är lätt att börja placera, men det är inte lätt att lyckas med placeringarna. Det vore bra om alla placerare kan och vet några grund saker och teoribotten i placerandet. Alla som planerar att placera måste förstå att det finns en risk i att placera. Utan risk finns det ingen avkastning. Genom några grund saker att lägga märke till när man placerar kan placerare hålla styr på riskerna. (Salkunrakentaja, 2018)

Det skulle vara bra om varje placerare skulle göra en placeringsplan. Placeringsplanen kan man göra när man skall placera för första gången eller om inte placerare har gjort det så börja göra en plan. Det lönar sig att kolla placeringsplanen nu som då för att ha planen i nuläge. Det kan hända att det sker ändringar i verksamheten så att man kanske inte kan följa planen som man hade lagt tidigare. När man gör en placeringsplan finns det några saker man kan tänka på: hur mycket av intäkterna kan jag spara i månaden, vad är målet med placerandet, när behöver företaget placerade kapitalet, är jag beredd på att tappa en del av kapitalet som är placerat. Det finns olika placeringsmöjligheter och jag kommer att ta upp dessa i denna del av arbetet. Med olika placeringsmöjligheterna kommer det också avkastning. Avkastningens storlek kommer hand i hand med riskernas storlek för de olika placeringsobjekten. Jag kommer att ta upp exempel på avkastning och de olika risker som kommer med dessa olika placeringsobjekt. Beskattningen av dessa placeringar är också en viktig del och jag har exempel på beskattning för att det ska vara lättare att förstå dessa. (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, ss. 16–17)

3.1 Aktieplacering

En aktie är en del av ett bolag. Om köper en aktie så placerar du i ett företag och på så sätt äger du en del av företaget. Aktieägare har rätt till företagets vinst, och det betalas ut som dividender. Aktieägande ger också rätten till att påverka saker i företaget. Genom att placera i aktier, köper du både rätten att få ta del av företagets vinst och rätten att ta del av beslutfattande i företaget som görs vid bolagstämman. Börsen är den plats där man gör affärer med aktier och där företagets aktievärde samt bolagets värde fastställs. (Pesonen, 2011, s. 94)

Med aktiesparande kan placerare ha olika mål. Någon kan spara för dåliga dagar och andra kan ha ett klart mål för sparandet och tredjes målsättning är bara att bli rik. Vissa vill sköta själv aktieportföljen och vissa tycker mera om att köpa och behålla strategin. Med båda strategierna kan man komma långt. Placeringsstrategierna är individuella och det enda rätta sättet finns inte. Det vettigaste är att placera i något man förstår sig på. Med aktieplacering kan man få en hög avkastning. Men med hög avkastning kommer också högre risker att förlora kapital. Som nästa tar jag den förväntade avkastning vid aktieplacering samt risker som följer med vid aktieplacering. (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, s. 16)

3.1.1 Avkastning

Placeringar på börsen har gett mest avkastning åt placerare genom tiden även om aktiemarknaden har skakats av en börskrasch. Efter varje börskrasch har priset på aktierna mer eller mindre stigit till nya rekordhöjder. Under en längre tid visar statistiken att börsaktier har gett 10 till 13 procent avkastning per år före inflationen och sju till nio procent avkastning när man tar i beaktan inflationen. (Hultkrantz & Masalin, 2004, s. 197)

Den vinstandel som bolaget delar ut till ägarna kallas för dividend. Bolagen delar ut en del av vinsten som dividender åt aktieägarna och lämnar oftast en del kvar i bolaget. Aktieägarna beslutar om dividend delningen och storleken på den under bolagstämman. Om bolaget bestämmer att hålla vinstandelen inom bolaget så kan vara en bra sak för aktieägare. Bolaget kan investera i något nytt som kan ge bolaget ett högre värde och det är en positiv sak för aktieägarna. Dividendens storlek anges i euro per aktie. Oftast är aktieägarna intresserad av hur stor dividendavkastning de får av summan de har placerat i bolaget. Dividendavkastningen i procent får man när man jämför förhållandet mellan dividenden och dagens aktiepris, enligt formeln nedan: (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, s. 9)

$$\frac{100 \times \text{dividend}}{\text{aktie pris}} = \text{dividend avkastning i procent}$$

Formeln är tagen från Pörssisäätiö 2015, Osakeopas

Den förväntade avkastningen på aktieplaceringar är för tillfälle under den historiska genomsnittliga avkastningen som är på 6,7 procent. I tabellen nedanför ser man den förväntade avkastningen på olika aktiemarknader mellan fem till tio år enligt Sijoittaja.fi. I tabellen ser man de amerikanska förväntade aktieavkastning som är 1,7 procent. Internationella aktier, utan USA, förväntade avkastning är på 4,8 procent. Tillväxtmarknaders aktiers förväntade avkastning ligger på 5,9 procent. Bostadsplaceringsbolagens, REIT, förväntade avkastning är 3,7 procent. (Heikkilä, 2017)

Tabell 2. Aktiers förväntade avkastning på 5 till 10 år

USA-aktier	1,7%
Internationella aktier, inte USA	4,8%
Tillväxtmarknader	5,9%
REIT	3,7%

Tabellen visar aktiers förväntade avkastning på 5 till 10 år i procentenheter (Heikkilä, 2017)

Med avkastning kommer också risker. Desto högre avkastning man försöker nå desto högre är riskerna som följer med. I värsta fall förlorar man det kapital man har placerat på aktiemarknaden. I nästa kapitel tar jag fram vad risker är på aktiemarknaden.

3.1.2 Risker i aktieplaceringar

Risk betyder på aktiemarknaden osäkerhet. Osäkerhet för hur stor avkastning placerare får för placerat kapital, möjlig förlust och möjlighet för en stor avkastning. Det finns två typer av risker: den första risken förknippas med utvecklingen på aktiemarknaden och den andra bolagets framgångar. Risker som förknippas med bolagets framgångar kallas man företagsrisk. Det betyder förändringen på aktiens pris, framför allt sjunkande aktiepris på grund av dåligt resultat i företaget. Enskilda aktiers pris påverkas också av aktiekursens

utvecklingstrend, alltså marknadsrisk. Om det på börsen råder en kraftig nedåtgående riktning, sjunker oftast alla bolags aktier i pris.

Aktiens kurs varierar enligt utbudet och efterfrågan. Viljan att köpa och sälja påverkas av många olika faktorer. Börskursen reflekteras av företagets förväntade avkastning, för att köpare kommer åt kommande dividendutdelning och värdeökning. På kort sikt kan börskurserna bete sig överraskande och helt mot förväntningarna. Det kan vara frågan om ett tolkningsfel eller för överdriven tolkning av företaget.

Riskerna kan man minska genom en spridning. Genom en spridning placerar man i olika verksamhetsområden så att om aktiekursen sjunker på ett område kan aktiekursen stiga i ett annat område, på så sätt kan man undvika att förlora placerade kapital, och avkastningen är rimlig för hela placeringen. Risker som är förknippade med bolagets framgångar kan man minska genom att placera kapital i olika bolagsaktier, helst placera i bolag som är i olika verksamhetsområden och inte är beroende av varandra. Aktieportföljens volatilitet, alltså portföljens värdesvängningar minskar, om aktiers mängd i portföljen är fem eller mera än en portfölj med bara en aktie. Om ett aktiebolag går i konkurs, betalas skulderna bolagets skulder först och efter det resterande del betalas till aktieägarna. I praktiken förlorar placerare det kapital som de placerat i aktiebolaget. Nästa kapitel handlar om beskattning vid aktieplacering. Jag har tagit med några exempel för att förstå beskattningen lättare. (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, ss. 13–15) (Finanssivalvonta, 2015)

3.1.3 Beskattning

Enskild näringsidkare betalar skatt från försäljningsvinsten vid försäljning av aktier. Avkastningen är kapitalinkomst och den beskattas med 30 procent ända upp till 30 000 euro och för överskridande del beskattas med 34 procent. Aktiebolagen betalar samfundsskatt på bolagets vinster som är 20 procent. (Pörssisäätiö, Sijoittajan vero-opas, 2017, s. s)

De dividender som samfund har fått kan vara helt beskattningsbara, delvis beskattningsbara eller helt skattefria dividender. Dividender som man får av ett olistat bolag är helt beskattningsbara dividender. Dividender från penning-, försäkrings- och pensionsbolagens aktier är 75 procent beskattningsbara och 25 procent skattefria. Dividender från ett olistat bolag till ett annat olistat bolag är skattefria dividender. Dividenderna är också skattefria då olistade bolaget äger av den listade bolaget som delar ut dividender minst 10 procent av aktiekapitalet.

Exempel 1.

XX Ab har fått dividender från ägda aktierna i YY Ab 5 700 euro och från börsbolagets aktier 7 200 euro. Av dividenderna från YY Ab skattefria, alltså 5 700 euro. De dividender som betalades ut från börsbolaget är helt skattepliktiga, 7 200 euro.

Enskild näringsidkare betalar 75 procent skatt på dividender som fås av ett olistat bolag och 25 procent är skattefritt. Dividender som fås av ett börsbolag är 85 procent beskattningsbara dividender och 15 procent är skattefria. (Tomperi, 2017, s. 85)

Exempel 2. Från vero.fi, dividendernas beskattning

Personen A får år 2018 dividender 10 000 euro från ett listat börsbolag. Utgifter för att skaffa kapitalinkomst är 110 euro.

8 500 euro är beskattningsbara dividender, $85\% * 10\ 000$ euro.

-60 euro, skötselutgifter 110 euro-egenriskandel 50 euro

= 8 440 beskattningsbar kapitalinkomst

Skatt för kapitalinkomst $30\% * 8\ 440 = 2\ 532$ euro

Dividender som ett börsbolag fås från ett annat börsbolag är skattefria dividender. Dividender som ett olistat bolag får av ett annat olistat bolag är också skattefria dividender. Olistat bolag som får dividender från ett börsbolag är beskattningsbara dividender, dividenderna är dock skattefria om olistade bolaget äger minst tio procent av aktierna i det börsbolag som delar ut dividender. Sammanfattning av beskattningen av dividenderna kommer efter exemplet nedan. (Tomperi, 2017, ss. 51–52)

Exempel 3. Förenklad version av aktiebolags resultaträkning med samfundsskatt

25 000 euro för vinst av försäljning av värdepapper

10 000 euro i dividender

35 000 euro avkastning totalt

-15 000 euro betalda löner

-10 000 euro olika utgifter

-25 000 euro utgifter totalt

10 000 euro vinst före skatt, $35\ 000 - 25\ 000 = 10\ 000$

-2000 euro samfundsskatt 20 procent

8000 euro räkenskapsperiodens vinst

Tabell 3. Sammanfattning av dividendernas beskattning

Dividend mottagare	Börsbolag som dividend utgivare	Olistat bolag som dividend utgivare
Naturlig person, enskild näringsidkare	Dividenderna är 85% beskattningsbara kapitalinkomster	<p>Av dividenderna</p> <ul style="list-style-type: none"> -25% beskattningsbar kapitalinkomst, till den mängd som är 8% av aktiens matematiska värde, högst ända upp till 150 000 euro -överstigande euro mängd är 85% beskattningsbara kapitalinkomster - 8% av den överstigande delen är 75% beskattningsbar förvärvsinkomst
Olistat aktiebolag	<p>Dividenderna är beskattningsbar inkomst</p> <p>Om ägardelen är minst 10% är dividenderna skattefria</p>	Dividenderna är skattefria inkomster
Börsbolag	Dividenderna är skattefria	Dividenderna är skattefria

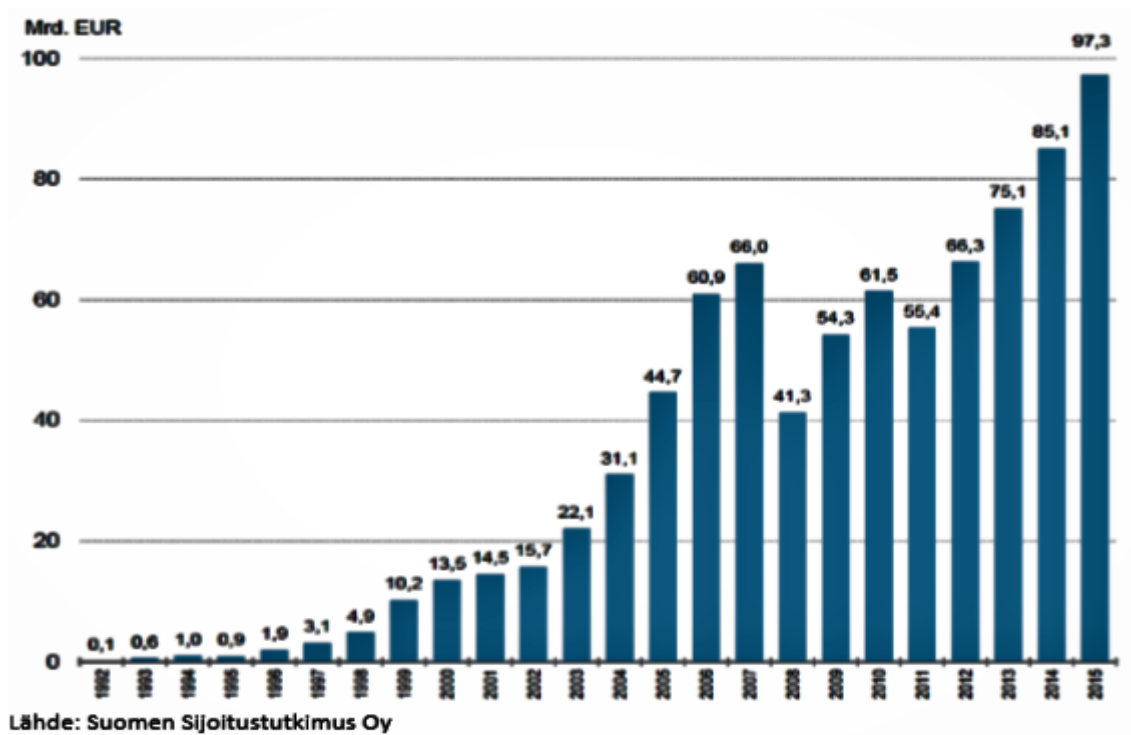
I tabellen ovan ser man vilka beskattningar som gäller för olika bolagsformer när olika bolag delar ut dividender. (Tomperi, 2017, s. 52)

3.2 Placeringsfonder

Fonder är en av flera olika placeringsformer som finns att välja på marknaden och har blivit ett allt vanligare placerings objekt bland finländare. Fonderna erbjuder möjligheten för placerare att utan att själv behöva göra enskilda beslut angående placeringsobjektet och behöver inte följa aktivt företagens och marknads utveckling. Genom fonder kan placerare komma åt marknader som placerare inte skulle annars komma åt genom att placera direkt på marknaden. Det är lätt att börja placera i fonder med små summor. Placerare som placerar i placeringsfonder ger kapital åt fondbolaget genom att köpa en fondandel. Fondbolaget placerar kapitalet som de har samlat in i till exempel aktier och masskuldbrev, som bildar en placeringsfond. Fonden fördelas sinsemellan till lika stora fondandelar, som ger lika rätt till tillgångarna i fonden. Fondbolaget äger inte själv placeringsfonderna, utan placerare som har köpt fondandelar. Detta betyder att placeringsfondens resurser inte kan användas av fondbolaget för att till exempel ersätta fondbolagets insolvens- eller konkurssituationer. (Pesonen, 2011, s. 113) (Finanssivalvonta, 2014) (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 5)

Fondens värde baserar sig på fondens ägda värdepapper och anda placeringsobjekts marknadsvärde. Genom fondens värde ger man ut enskilda fondandelens värde. Finländska placeringsfonders värde räknas huvudsakligen varje bankdag. Specialplaceringsfonder och utländska fonders värde räknas mer sällan. De finländska och så kallade UCITS-placeringsfonder kan man oftast köpa och sälja kontinuerligt, varpå finländska placeringsfonder är öppna placeringsfonder. Förutom öppna placeringsfonder finns det ytterligare helt stängda placeringsfonder, som är av natur helt vanliga aktiebolag. Fondandelars affärer görs inte ofta på börserna, utan fondernas kapital växer och sjunker, när fondandelar antecknas eller löses in. (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 5)

Fördelen med placeringsfonder är spridningen av risken. Genom att köpa fondandelar skaffar placerare automatiskt en spridd placeringsportfölj. Genom placeringsfonder kan sparare placera på sådana objekt som kan vara okända för placeraren eller till sådana objekt som är omöjligt att placera i som till exempel bostäder, masskuldbrevslån eller till andra fastigheter. De som gör placeringsbesluten i fonder är experter, som följer kontinuerligt värdepappersmarknaden och placeringsfondens utveckling och kan göra ändringar i placeringarna om marknadsförändringar ger upphov till det. (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 6)

Figur 1. Här ovan ser man finska placeringsfonders kapital utveckling mellan år 1992 till 2015. På X-axeln är åren och på Y-axeln kapital mängden i euro. (Vuorio & Vahtera, 2016, s. 3)

3.2.1 Olika typer av placeringsfonder

Det finns olika typer av placeringsfonder, de grupperas in enligt fondernas placeringsobjekt och reglerna som styr fonderna samt placeringspolitiken. Fondens stadgar och faktablad visar vilka egenskaper placeringsfonden har. Finansinspektionen fastställer placeringsfondernas stadgar, där man får reda på vilken typ av placeringsfond det är och vilka placeringsobjekt fonden innehåller och vilken placeringspolitik fonden bedriver. Det underlättar valet av placeringsfond när man kan läsa och bekanta sig på fonden i förhand genom den information som fonden ska ge ut åt placeraren. De olika typer av fonder är korta räntefonder och långa räntefonder, aktiefonder, blandfonder och indexfonder samt ETF-fonder. (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 7)

Korta räntefonder

Korta räntefonder placerar sina tillgångar i korta räntebärande värdepapper, till exempel statens, kommuners, bankers och företags räntepapper, där lånetiden är högst upp till ett års tid. Målet med fonden är att på långsikt nå över 3-månaders euribor-räntans avkastning. Korta räntefonder delas upp i kontantfonder, penningmarknadsfonder och till andra korta

räntefonder. Kontant räntefonders, korta penningmarknadsfonder, ränteinstrument framhåller räntans bestämningsperiod under 60 dagar och räntans löptid är under 120 dagar, deras kreditvärdering är bra. Penningmarknadsfonders ränteinstrument framhåller räntans bestämningsperiod under sex månader och räntans löptid är under 12 månader. Andra korta räntefonders placeringar är inte så noggrant bestämt, utan den placeringspolitik som fonderna följer hittar man under fondens stadgar. (Pesonen, 2011, s. 129) (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 7)

Långa räntefonder

Långa räntefonder är så kallade obligationsfonder som placerar tillgångarna huvudsakligen i långa räntebärande värdepapper som till exempel statliga masskuldlån eller företag och samfunds emitterade masskuldlån, där löptiden är över ett år. Fonden kan göra placeringar i både inhemska och utländska placeringsobjekt om det står i fondens stadgar. Speciellt riskabla företagslån använder man engelska benämningen high yield bonds. De fonder som placerar tillgångarna i statliga och samfundslån kallar man ofta obligationsfonder och de fonder som placerar i företagslån kallar man företagsräntefonder. Placeringarna påverkas av förändringen av marknaden och passar bra för placerare som följer noggrant utvecklingen på marknadsräntorna och önskar en långvarig placering. (Pesonen, 2011, s. 129) (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 7)

Aktiefonder

Aktiefonderna placerar tillgångarna huvudsakligen i aktier. Placeringsområde kan vara till exempel Finland, euro-området, Europa, Skandinavien, hela världen eller så kallade utvecklings marknader som Ryssland, Baltikum, latin Amerika eller Asien. Placeringsfonden kan placera tillgångarna i speciella stora, mellan stora eller små företag. placeringsfonden kan också placera till ett verksamhetsområde som till exempel skogsindustrin, läkemedel industrin, bioteknik eller telekommunikation. Val av placeringsobjekt för placeringsfonden kan också vara etniska eller samhällsansvariga belysande placeringsobjekt. Aktiefondens avkastning förväntas vara högre än övriga fonder. Målsättningen är att överträffa en utvald benchmark-index, det är t.ex. ett aktieindex eller sektorindex för ett område. Det är viktigt att vet vad man investerar i när det gäller aktiefonder. Utbudet av aktiefonder är rikt och mångsidigt, därför är det bra att bekanta sig med fondens faktablad före man bestämmer sig för att placera i aktiefonden. (Pesonen, 2011, ss. 134–135) (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 8)

Blandfonder

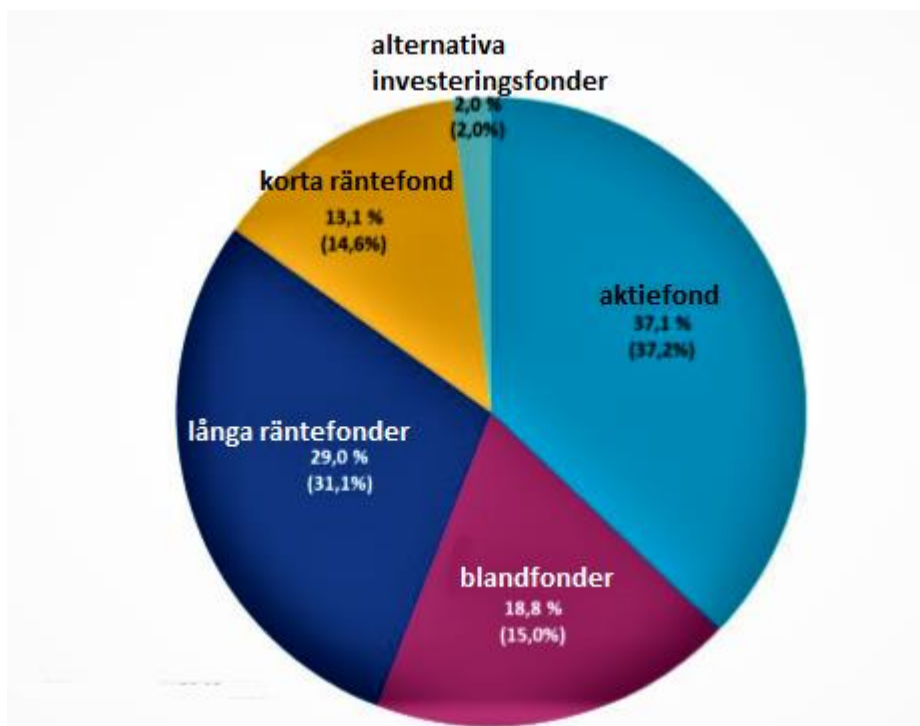
Blandfonder placerar i både aktier och räntebärande objekt, så att det blir lättare att ändra tyngdpunkt på fonden beroende på marknadssituationen. Ränta- och aktieplaceringars viktvärde uppger man i fondens stadgar. Viktvärdet på fonden kan vara procentuellt informerat, t.ex. att aktietyngden i fonden är 60 procent, det betyder att av fondens kapital så är 60 procent placerat på aktier. Det finns också fonder som lämnar odefinierad om vilket viktvärde fonden har, det betyder att fonden kan då helt placera allt kapital på aktier eller placera allt kapital på räntebärande objekt. Eftersom blandfonder innehåller både aktier och räntebärande objekt som sprider riskerna är blandfonders risker något lägre än aktiefonders. (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 8)

Indexfonder

Indexfonder är placeringsfond där tillgångarna placeras i aktier som följer ett visst aktieindex som fondbolaget valt. Indexfonden köper alltså inte enskilda aktier utan köper dem i samma proportion som aktien väger i indexet. Vikten av indexet kontrolleras och justeras några gånger under året för att kunna ändra sin aktiekorg för att behålla indexets sammansättning. Den som placerar i indexfonder märker att fondportföljens sammansättning ändras hela tiden enligt företagens marknadsvärde. (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, ss. 8–9) (Pesonen, 2011, s. 123)

ETF-fonder

ETF-fonder (Exchange Traded Fund) är i princip lika som en traditionell fond. Skillnaden är att placerare kan köpa och sälja ETF-fondens andelar på börsen, samma sätt som vid aktieköp på börsen. ETF-fonder är oftast indexfonder, men kan vara andra typer av fonder. Placerare ska läsa om ETF-fonders placeringspolitik i fondens faktablad före man beslutar för att placera i ETF-fonder, så att placeraren vet vart han placerar sitt kapital. Figur 2 visar till vilka olika fonder kapitalet har placerats i år 2015. (Pesonen, 2011, s. 137) (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 9)

Figur 2. Här ovan ser man hur placeringsfonds kapital är placerade i olika fondägande kategorier i procent år 2015. Inom parentes ser man hur kapitalet var placerat år 2014. (Vuorio & Vahtera, 2016, s. 4)

3.2.2 Avkastning

Placeringsfonders avkastning baserar sig på räntor, dividender samt värdeökningar och minskningar av placeringsobjektet. Avkastningen varierar mycket beroende på vilken typ av fond man har valt. I en placeringsfond kan det finnas olika fondandelar med tanke på avkastningens utveckling. De olika fondandelarna kallas avkastningsandelar eller tillväxandelar. De som äger avkastningsandelar får avkastningen utbetald varje år. Vid en betalning av avkastningen minskar värdet på fondandelar med värdet på utbetalade avkastning. De som är ägare till tillväxtandelar får inte avkastning årligen utbetald, utan istället tilläggs avkastningen till fondandelens värde. (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 6)

Placeringsfonders avkastning påverkas mycket av fondtypen. Räntefondernas avkastning beror på räntenivån och förändringen i den samt aktiefondernas utveckling på aktiemarknaden. Avkastningen på fonderna påverkas av placeringsfondens ledning och placeringsverksamhetens analytiker samt portföljensförvaltares förmåga att välja lönsamma objekt och köpa samt sälja under rätt tidpunkt. När man räknar ut avkastningen ska man beakta kostnaderna som de olika fondtyperna medför. Olika fonder har olika kostnader.

Placeringsfonders långsiktiga mål är att ha en högre avkastning än ett jämförelseindex som kommer upp i fondens stadgar. I exemplet nedan tas upp en fond vars förväntade avkastning är fyra procent per år på det placerade kapitalet (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, s. 15)

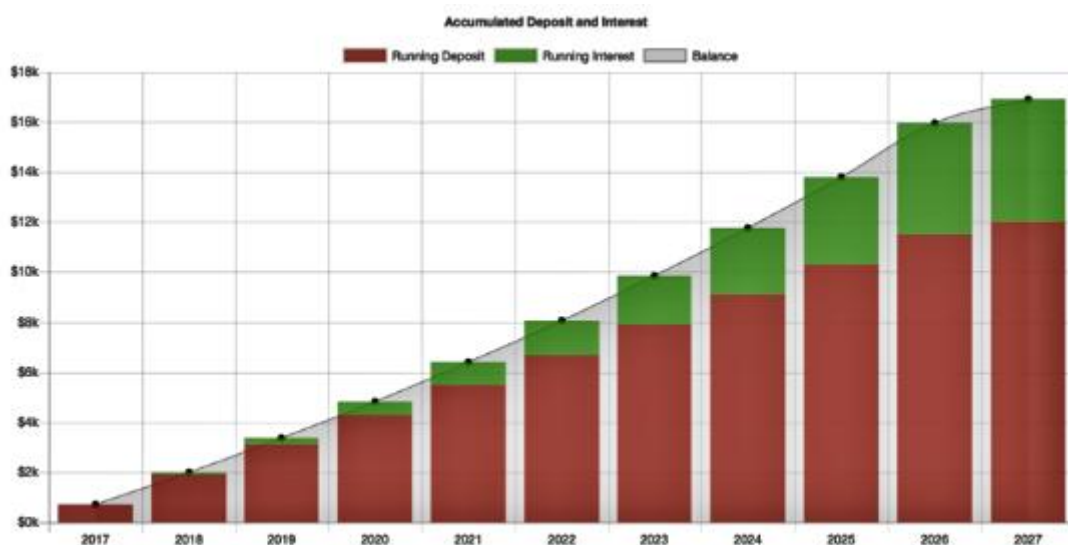
Exempel 1.

Du placerar 150 euro i fonder i 15 års tid. Fondens genomsnittliga avkastning per år är 4 procent. Du har om 15 år i kassan tillsammans 36 819 euro, där avkastnings andelen är 9 819 euro

Genom att placera i placeringsfonder kan placeraren få högre avkastning på placerat kapital än vad placeraren får genom att spara på brukskonton eller sparkonto. Under en längre tid kan en liten procents avkastning växa på avkastningen på placerat kapital. (Alexandria, 2018)

Exempel 2.

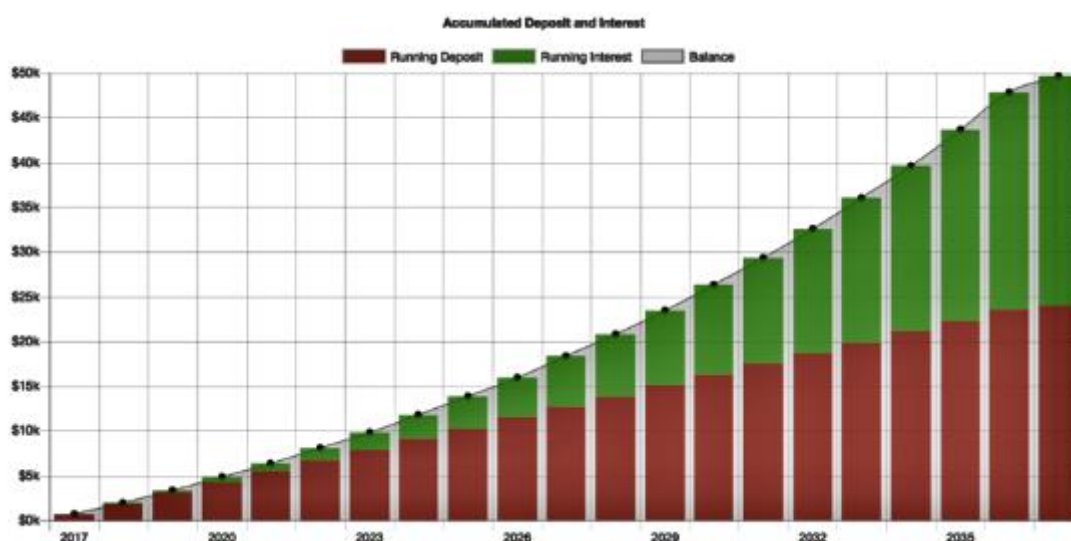
Sparar i 10 år, alltså 120 månaders tid 100 euro i månaden på en passiv indexfond. Vi förväntar oss att avkastningen är 6,6 procent efter inflationen. Under 10 år har nettotillgångarna ökat till 17 000 euro, när man har sparat 12 000 euro. I figuren nedan ser man besparingarna med rött och avkastningen med grönt. Under 10 år utgör besparingarna 71 procent och avkastningen 29 procent.

Figur 3. Besparingar och avkastning i passiv indexfond under 10 års tid. Besparingarna visas i rött och avkastningen i grönt. X-axeln visar år och Y-axeln visar euro. (Haataja, 2017)

Exempel 3.

Fortsättning av exempel 2 men man sparar i 20 år, alltså 240 månaders tid 100 euro i månaden på en passiv indexfond. Vi förväntar oss att avkastningen är 6,6 procent efter inflationen. Slutsumman på besparingarna under 20 års tid är 50 000 euro. Genom att undersöka gröna och röda balkarna i figuren nedan ser vi att avkastningen har gått om besparingarna. Avkastningsdelen utgör 51,5 procent, visas i grönt, och besparingarna 48,5 procent, visas i rött.

Figur 4. Besparingar och avkastning i passiv indexfond under 20 års tid. X-axeln visar år och Y-axeln visar euro. (Haataja, 2017)

3.2.3 Risker i placeringsfonder

Riskerna som grundar sig på placeringsfonder är de risker som uppkommer i olika placeringsobjekt som placerare i fond stadgarna placerar i. Aktiemarknads risker påverkar aktiefonder och risker på räntemarknaden räntefonder. Placeringsfonders idé är att minimera på riskerna genom att placera i olika placeringsobjekt i fonden, så att en lyckad placering ersätter en misslyckad placering. Varje risk som tillhör en fond kan man läsa i fondens faktablad före man bestämmer sig för att placera i fonden.

Aktiefondens risk påverkas av aktiers värdeutveckling och bolagens framgångar. Aktiefondens risker kan man minska genom att fonden placerar i olika verksamhetsområden och olika placeringsobjekt så att fondens placeringshelhet hålls i balans. En bra placering kan ersätta en dålig placering. En marknadsrisk kan inte en aktiefond minska genom en spridning på placeringsobjekt. Risker kan minskas genom att fonden använder sig av

indexoptioner vars målintresse är indexet som speglar förändringarna på den relevanta marknaden. Marknadsrisken kan man också minska genom att placera i olika geografiska marknader.

Räntefonders värdeutveckling påverkas av förändringar av räntenivån. Om fonden placerar i ett fast räntemasslån, räntenivåns höjning under lånetiden sänker värdet på masslånet och igen en sänkning av räntenivån höjer värdet på masslånet. Med räntefonder finns också andra risker, om bolaget som emitterat inte klarar av att betala tillbaka räntorna eller lånet åt fonden. Valutarisk förekommer i fonder om placeringsfonden placerar i en annan valuta än euro. Om dollarn förstärks med tio procent, så stiger placeringen i dollarn med tio procent och om dollarn värde sjunker så sjunker också placeringens värde.

Placeringsfondens tagna risk varierar mellan fondtyperna och också risktagning mellan liknande fonder är olika. Fonders risk politik kan man läsa om i fondernas faktablad och i fondens stadgar. Att förlora allt kapital som man har placerat i fonder är praktiskt taget omöjligt. Fondandelens värde kan dock sjunka genom förändringar på aktie- och räntemarknaden samt fondportfölj skötares misslyckade placeringsbeslut. I vissa marknader finns det politiska risker. (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015, ss. 7–12)

Det finns mätare som beskriver fondernas risker. Volatilitet beskriver hur stora värdesvängningar fonden är. Större årlig volatilitet som fonden har, desto större är risken i fondens värdesvängningar. Duration beskriver kassaflöde viktad med ränteplaceringens återbetalningstid. Nyckeltal för ränterisker beskrivs genom modifierad duration. Om modifierade durationen för fondens placering är tre, en procents förändring i räntenivån förändrar hela portföljens värde med tre procent. Det finns inget perfekt riskmätninginstrument. (Finanssivalvonta, 2011)

3.2.4 Beskattning

Utdelad avkastning och försäljningsvinst av en fondandel är kapitalinkomster till fondandels ägaren, och vinsten beskattas med 30 procent ända upp till 30 000 euro, överskridande del betalas 34 procent skatt. Aktiebolag betalar samfundsskatt på bolagets vinst som är 20 procent. Fondbolaget innehåller skatten av avkastningen när den utdelas. Eftersom fondbolaget meddelar direkt till skattemyndigheterna om mottagande av avkastning så behöver placeraren inte göra det själv. Det syns i den förhandsifyllda skattedeklarationen. Försäljningsvinster och förluster rapporteras av fondbolaget. (Ålandsbanken, 2018) (Pörssisäätiö, Sijoittajan vero-opas, 2017, s. 9)

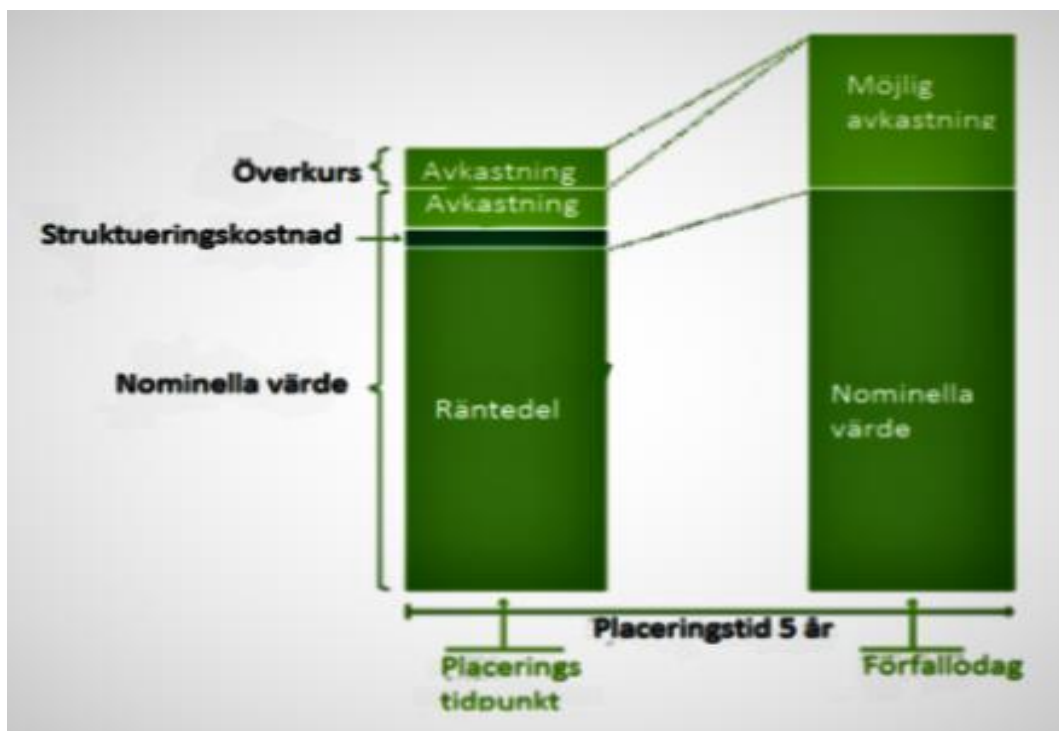
3.3 Placeringsobligationer

Placeringsobligationer är masslån som erbjuder intressanta avkastningsmöjligheter och skyddat nominellt kapital. Med skyddat nominellt kapital menas att när lånetiden löper ut ska placeraren få tillbaka minst sitt skyddade kapital som man har placerat i placeringsobligationen. Placeringsobligationer ger möjligheten för placerare att placera på marknader som normalt svåra att placera i. Den placerade nominellt kapital är skyddat och storleken på avkastningen beror på målgrupps fördelningen i placeringen, till målgrupperna hör t.ex. aktier, fonder, valuta och en kombination av dessa. Placeringsobligationers vanliga lånetid varierar mellan tre till sex år och är därför en relativ lång placering. Även om placeringsobligationer är en tidsbunden placering, kan placeraren sälja obligationen tillbaka under lånetiden (Danske Bank, 2018) (Nordea, 2018) (Säästöpankki, 2018)

3.3.1 Avkastning

Studierna har visat att säkerheten för ett placeringsobjekt har varit år efter år de viktigaste kriterier för placerare. En placering där placerare inte kan förlora placerande kapital låter som en bra placering. Under osäkra tider på marknaden brukar kapitalskyddade placeringar vara populära bland placerare. (Pesonen, 2011, s. 138)

Placeringsobligationens avkastning beror helt på aktiers och valutakursers samt räntors utveckling på marknaden under lånetiden för placeringsobligationen. Kapitalskyddad placeringsobligation består av två delar, ränta- och avkastningsdel. Genom räntedelen får man placerade nominella kapital tillbaka efter lånetiden, oberoende hur avkastningsdelen har utvecklats under lånetiden. Avkastningsdelens, t.ex. aktiers och valutors, utveckling får placerare avkastning på placerade kapitalet. Med strukturkostnader menas alla placeringsobligationens orsakade kostnader för företaget som emitterar. Överkursen är teckningskursen på det nominella kapitalet. Överkursen ger möjlighet till större avkastningsdel, som i sig påverkar en högre avkastningskoefficient. Figuren nedan visar hur en fem årig placeringstid kunde se ut för en placeringsobligation. Bilden visar hur placeringsobligationens avkastning ser ut. (S-Pankki, 2018)

Figur 5. Placeringsobligationens löptid. (S-Pankki, 2018)

3.3.2 Risker i placeringsobligationer

Det finns olika risker med placeringsobligationer. Om placerare köper obligationen för överkurs kan han förlora den betalda överkursen delvis eller helt. Förlust förekommer om avkastningen på lånet blir mindre än betald överkurs när lånetiden gått ut. Om avkastningen visar noll vid lånetidens slut har placeraren betalat för förlusten vid överkurs. Emittentrisk förekommer om emitteraren inte klarar av att betala tillbaka lånet vid förfallodagen, om det sker kan placeraren förlora avkastningen delvis eller helt. Förluster kan också förekomma om placeraren bestämmer för att sälja placeringsobligationen före utsatt tid. Då kan dagens marknadspris vara lägre än det pris placeraren betalade för lånet i början. (Danske Bank, 2018)

3.3.3 Beskattning

Placeringsobligationer eller masslån beskattas enligt ränteinkomster och kapitalinkomster. Innehållet på masslånet påverkar hur den beskattas. Räntan på ett masslån är i allmänhet källskattepliktig inkomst, men räntegottgörelse i samband med transaktionen beskattas som kapitalinkomster. Masslån och indexlån är inte avdragbara i beskattningen. (Pörssisäätiö, Sijoittajan vero-opas, 2017, ss. 12–13)

4 AKTIEBOLAG SOM BOLAGSFORM

I denna del av arbetet kommer jag att ta upp fakta om den vanligaste bolagsformen i Finland som är aktiebolag. Aktiebolagens aktieemission samt den nya placeringsmöjligheten för aktiebolag som heter crowdfunding eller massfinansiering. Det finns två olika typer av aktiebolag, privata och publika aktiebolag. Skillnaden mellan dessa typer av aktiebolag är att publika aktiebolag är så kallade börsbolag som är listade på en börs där man kan köpa och sälja bolagets aktier. Aktiebolagets aktieägare ansvarar inte för bolagets skulder med egen förmögenhet, utan de har bara på spel det kapital som är placerat i bolaget. (Isosävi, 2015)

I Finland finns det över 250 000 aktiebolag, men bara en liten del, ungefär 120 bolag, är så kallade publika aktiebolag. Med publika aktiebolags aktier kan man göra affärer med på börsen. Alla så kallade listade börsbolag har som skyldighet att ge ut information som kan påverka aktiens värde. Myndigheterna övervakar börsaffärer och att bolagen uppfyller informationskraven. I Finland har vi Helsingforsbörsen, NASDAQ Helsinki som hör till NASDAQ koncernen. Börsens huvudlistade bolag är delade i tre grupper enligt marknadsvärdet: stora, medelstora och småbolag. De stora bolags, large cap, tillsammans räknade aktievärde alltså marknadsvärde är över miljard euro, de medelstora bolagens, mid cap, marknadsvärde är från 150 miljoner till miljard euro och småbolags, small cap, marknadsvärde är under 150 miljoner euro. (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, s. 24)

På Helsingforsbörsen finns det ett annat alternativ som marknadsplats än huvudlistan, First North. Den skiljer sig från huvudlistan på så sätt att den har en mildare kriterier för att komma med på listan. First North är riktat åt unga växande bolag som vill komma åt och njuta av finansieringsmarknadens möjligheter, men som inte har ännu förutsättningar att komma på huvudlistan. På detta sätt är First North en så kallad knuff åt växande företag att nå börsens huvudlista. Man köper och säljer företagets aktier på samma sätt i First North listan som på börsens huvudlista. Figuren nedan visar hur Helsingfors OMX börsens värde har varierat mellan åren 1999 till 2017. I figuren kan man se hur aktiemarknaden går upp och ner. (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, s. 25)

Figur 6. Visar Nasdaq Helsinki-indexet utvecklingen genom åren. X-axeln anger tid och Y-axeln värdet. (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, s. 33)

4.1 Aktieemission

Aktiebolag skaffar utomstående finansiering direkt från placerare genom att sälja eller emittera nya aktier till marknaden. Detta kallar man för aktieemission. Vid en traditionell aktieemission, erbjuder man nya aktier till försäljning, som kallas nyteckning, eller så ger man ut aktier utan vederlag, fondemission, åt gamla aktieägarna. Bolagsstämman beslutar om en aktieemission. Genom fondemission får gamla aktieägarna nya aktier mot inget vederlag. I allmänhet kan emissionen även fungera som ett betalningssätt vid företagsköp till säljare. Emissionen riktas i allmänheten till gamla ägare. Emission kan också riktas direkt till placerare och då är det en emission för allmänheten. Det kan finnas olika aktier i bolagen, det kallas för aktieserier. Vissa aktier har en större röst mängd än andra och vissa aktier kan ha rätten att rösta eller inte rösta på specifika frågor inom företaget. (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, ss. 27–28) (PRH, 2017) (Minilex, 2018)

4.2 Crowdfunding

Crowdfunding eller massfinansiering betyder att man ger en öppen begäran åt en större grupp för att samla in finansiering för ett ändamål. Crowdfunding är ett sätt att finansiera ett företag. Finansieringen sker genom att man samlar in små summor för att nå den kapitalmängd man försöker nå. En aktiebottnad crowdfunding är ett lätt och enkelt sätt för placerare att kunna placera i bolag som inte är listade på aktiebörsen. Icke listade och växande bolag samlar kapital för att kunna finansiera utvecklingen av verksamheten eller finansiera nya investeringar i bolaget. (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, s. 25; Finanssivalvonta, 2016)

Före placerare vill placera i bolag som inte är listade på börsen så är det bra att fundera på några frågor: varför söker företaget finansiering? Med frågan ska man fundera om företaget försöker växa eller är det meningen att företaget ska betala bort gammal skuld med finansieringen. Vilka är företagets andra ägare och ledningspersoner? Vad är företagets marknadsvärde? Med dessa två frågor ska man fundera om företaget strävar mot att växa och att värdet på företaget och värdet på aktierna stämmer med vad företaget själv ser sig värd på marknaden. Hur kan placerare slita sig loss från placeringen? (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, s. 25)

För en placerare som vill placera i bolag som inte är listade på börsen kräver mera tid och analysering av företaget för att man ska lyckas med placeringen. Oftast ger inte unga och nya företag ut dividender direkt åt aktieägarna så det är viktigt att veta mera och kanske få pengar för placeringen i framtiden. Med alla olika placeringar kommer risker och i nästa kapitel kommer jag att ta upp riskerna samt hur man kan minska på dem när man placerar. En placeringsplan är alltid bra att göra när man tänker börja placera. (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017, s. 26)

5 RISKMINSKNING VID PLACERING

Alla sparare och placerare vill ha avkastning på placerat kapital. Tyvärr kommer det ingen avkastning utan risker. Risk betyder möjlighet att förlora en del av placerade kapital och osäkerhet i placerade kapitalets avkastning. Risken är ett hot att förlora kapital och det hoppas ingen placerare på. Forskningar visar att förlusten på placeringar orsakar mera missnöje bland placerare än vad avkastningen på placeringen ger tillfredställande. En förlust på 30 procent av en placering känns sämre än 30 procent avkastning på placeringen. Placerare kommer att vara tvungen att lära sig ta risker och förstå riskerna de tar. Placerare försöker inte få riskerna i placeringar att försvinna, för då tar placeraren också bort avkastningsförväntningarna på placeringen. Placerare kan dock vara beredd på riskerna och minimera på dem. Volatilitet är ett begrepp som beskriver risk, som används av placerare. Volatilitet beskriver riskens storlek i siffror, som beskriver placeringsobjektets avkastningens förändrings storlek. Desto större volatilitet, desto större förändring i kursen både upp eller ner. Genom volatilitet kan man ta reda på hur brett t.ex. fonders värde anta svänga de närmaste åren. Det är synd för placerare att det inte finns en fullständig riskmättnings instrument. Alla riskmättnings instrument baserar sig på historia som redan hänt eller uppskattning vad som kan ske. Det är viktigt att placerare kommer ihåg att volatilitet är bara en riskmättnings instrument. Placeraren i själv är en riskfaktor. En förhastad placerare ökar på risken. Desto mera erfaren placerare, desto lättare att kunna analysera marknaden och göra rätta beslut i sina placeringar. (Pesonen, 2011, ss. 27–29)

Ett sätt att minska på riskerna vid placering är att man sprider på placeringsobjekten. Spridning betyder att man placerar i flera olika placeringsobjekt. Placerare kan sprida på placerande kapital på flera olika sätt, man placerar i både aktier eller olika placeringsfonder för att minimera risken att förändringar på marknaden ska påverka egen placeringsportfölj, på detta sätt får man en minskning på helhetsrisken i portföljen. Det är bättre för en placerare att placera i olika placeringsobjekt för att minska risken att förlora kapital vid en placering. Att placera alla tillgångar på ett företag har en hög risk för att du kan förlora en stor del av kapitalet du placerade om inte det går bra för företaget. Genom att placera i olika placeringsobjekt kan placeraren få en bättre avkastning under en längre tid än vad placerare skulle ha fått när hen placerar allt på ett objekt. I nästa kapitel kommer det upp om en placeringsplan, ett sätt för placeraren att hålla fokus på de rätta saker när man börjar placera. I figuren nedan ser man olika höga risker för placeringar, olika placeringsobjekt och förväntade avkastningsprocent samt den möjliga förlusten i procentenheter (Pesonen, 2011, ss. 29–30) (Sijoittaja, 2018)

Risk	Placerings instrument	Förväntade avkastning	Möjlig förlust
Nästan riskfri	Brukskonton	0-2 %	Noll*
Låg	Räntefond	1-3 %	5-10 %
Medel	Hög risk räntefond	3-5 %	10-20%
Tolerabel	Bland aktiefond	5-8 %	20-50 %
Hög	Enskild aktie	>10 %	>50%

Figur 7. Bilden beskriver olika placeringsobjekts möjliga avkastning och förluster.

*Förluster förekommer om banken går i konkurs eller om depositionen överskrider bankernas skyddade del, som är upp till 100 000 euro (Sijoittaja, 2018)

5.1 Placeringsplan

Placeringsplan är en anteckning för placeraren själv, varför placeraren placerar, till vilket ändamål placerar placeraren, hur länge ska placeraren spara för att nå målet, vilken placeringsstrategi har placeraren och vilken risk är placeraren beredd att ta. Det är viktigt att placeraren har en placeringsplan på papper för att kunna gå tillbaka varför placeraren har börjat placera, för att hålla fokus i det mål man har satt upp från början om marknaden förändras och panik uppstår hos placeraren.

Placeringsplanens huvudpunkter är varför placerar jag? Är det för att öka kapitalet eller spara till en investering. När behöver jag placeringarna? Denna fråga påverkar vilka placeringsobjekt placeraren kommer att placera i, som aktier eller sparkonto. Hur når jag målet med sparandet? När du vet varför du sparar eller placerar och när du vet när du behöver placeringarna kan du tänka på hur du ska nå ändamålet med placeringarna. Om du behöver pengarna om fem år är aktiesparande bästa alternativet. Om pengarna behövs om ett år är sparkonto ett bättre alternativ. En viktig fråga är vilken risk är placeraren beredd att ta med placeringarna? En placerare som undviker risker placerar i fonder med lägre risk och de som vill ta höga risker placerar direkt i aktier för att nå så hög avkastning som möjligt. Men om man inte klarar av tanken att du kan förlora hälften av placerat kapital lönar det sig att fundera på andra placeringsobjekt. Bilaga 2 är en enkel version av en placeringsplan som är tagen från börsstiftelsen. (Pulkkinen, 2017)

6 SAMMANFATTNING AV TEORIDELEN

Bankdepositioner är det mest vanligaste och traditionella sparformerna bland finländare. Det är det lättaste alternativet som banken erbjuder företagskunderna. Marknadens förändringar påverkar inte på bankdepositionernas avkastning så mycket. Det kan man se i tabellen nedan där riskerna är noll procent, det betyder att ända risken för bankdepositioner är inflationen och om banken går i konkurs och sparade kapitalet överskrider den skyddade gränsen på 100 000 euro. (Hultkrantz & Masalin, 2004) (Säästöpankki, 2018) (Finanssivalvonta, 2016)

Tabell 4. Sparformers avkastning och risker

Olika sparformer	Avkastning, ränta för sparat kapital	Risker
Brukskonton	0%	0%*
Sparkonton	0-0,25%	0%*
Tidsbundna depositioner	0-0,40%	0%*

Olika sparformerna och dess avkastning och risker. *Inflationsrisk och risk för bankens konkurs.

Avkastningen på bankdepositionerna varierar mellan bankerna och depositionsprodukter. För bankdepositioner betalar bankerna ut en ränta för sparat kapital. För tillfället är räntorna låga för bankdepositioner så om man planerar att få högre avkastning kan man fundera på att placera kapitalet i olika placeringsalternativ som bankerna erbjuder. (Simola, 2016)

Tabell 5. Placeringsformers förväntade avkastning och risker

Olika placeringsformer	Förväntade årlig avkastning	Risker
Aktier	10-13%	50%<
Placeringsfonder	1-8%*	5-50%*
Placeringsobligationer	0-50%**	0-50%**

Placeringsformernas årliga förväntade avkastning och risker i procent. *avkastningen och riskerna varierar mellan olika placeringsfonder. **avkastningen och riskerna varierar mycket på grund av marknaden, placerat kapital fås tillbaka efter lånetiden.

Det är lätt att börja placera, med det är inte lätt att lyckas med placeringarna. Alla som planerar att placera måste förstå att det finns också risker som medföljer med placering. Utan risk finns det inte avkastning. (Salkunraketaja, 2018) Placering på börsen har gett mest avkastning åt placerare genom tiden. Under en längre tid visar statistikern att börsaktier har gett 10 till 13 procent avkastning per år. (Hultkrantz & Masalin, 2004)

Placeringsfonderna har blivit allt vanligare bland finländare. Fondbolaget placerar kapitalet så att placerare inte behöver göra enskilda beslut angående placeringsobjektet. Fördelen med placeringsfonder är spridningen av risken. (Pesonen, 2011) Det finns olika typer av placeringsfonder. Placeringsfondens innehåll kan placerare läsa i fondens faktablad och stadgar. Avkastningen från placeringsfonderna baserar sig på räntor, dividender samt värdeökning och minskning av placeringsobjektet. Avkastningen varierar mycket beroende på vilken typ av fond man har valt att placera i. Risken varierar mellan fondtyperna. Fondandelens värde kan sjunka genom förändringar på aktie- och räntemarknaden samt fondportfölj skötarens misslyckande placeringsbeslut. (Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas, 2015) (Finanssivalvonta, 2014)

Placeringsobligationer är så kallade masslån som erbjuder intressanta avkastningsmöjligheter och skyddat nominellt kapital. Det betyder att när lånetiden löper ut ska placeraren få tillbaka minst det skyddade kapital som placeraren har placerat i placeringsobligationen. (Pesonen, 2011) Placeringsobligationens avkastning beror helt på aktiers och valutakursers samt räntornas utveckling på marknaden under lånetiden. Riskerna med placeringsobligationer är marknadsrisker, ränterisker och värdepappersmarknadsrisker. (S-Pankki, 2018) (Danske Bank, 2018)

Det finns två typer av aktiebolag, privata och publika aktiebolag. Skillnaden mellan dem är att publika aktiebolag är så kallade börsbolag som är listade på en börs där man kan köpa och sälja bolagets aktier. (Isosävi, 2015) Det finns över 2500 000 aktiebolag i Finland, ungefär 120 bolag är så kallade börsbolag. I Finland har vi Helsingforsbörsen, NASDAQ Helsinki. (Pörssisäätiö, Osakeopas, 2017)

Placerare kan minska på riskerna genom att göra en placeringsplan eller så kan placerare sprida på placeringsobjekten. Alla är vi olika placerare, placera i objekt som du känner till och de objekt som passar bäst med dina egna mål med sparande och placerande. Man kan börja spara och placera med en liten summa till att börja med. (Pesonen, 2011) (Sijoittaja, 2018)

7 EMPIRISKA DELEN

I den empiriska delen ska jag undersöka hur mycket småföretag sparar och placerar samt hur goda kunskaper småföretagen har om de olika spar- och placeringsmöjligheterna. Hur bra småföretagen känner till riskerna samt beskattningen av dessa olika spar- och placeringsmöjligheter. Examensarbetets mål var att se vilka sparande och placerande vanor småföretagen har i Vasa. Jag har skickat en elektronisk enkät åt slumpmässiga småföretagare i Vasa för att få en god bild om Vasas småföretagares situation gällande sparande och placerande.

7.1 Forskningsmetod

De två vanligaste forskningsmetoder är kvantitativ och kvalitativa forskningsmetod. Med kvantitativa metoder håller man på med sådant som man kan beskriva med siffror, med kvalitativa metoder håller man på med sådant som kan beskriva med ord. På ett förenklat sätt kan man säga att beteckningarna kvantitativ och kvalitativ avser på vilket sätt man väljer att analysera den information man har samlat in. (Eliasson, 2013, s. 21)

Vilken metod ska man välja? Valet av metod hänger oftast ihop med valet av teorin och problemformuleringen. Om problemet man undersöker inkluderar upplevelser eller tolkningar bör man använda sig av verbala analysmetoder och kvalitativ forskning. När man vill undersöka djupare och söka sammanhang så passar det bäst med kvalitativ forskningsmetod. Ifall man vill bevisa resultatet med siffror och statistik samt beräkningar används oftast som metod en kvantitativ forskningsmetod. För att få svar på sina frågor använder man det vanligaste sättet att samla in information eller data på, det är via intervjuer eller enkäter. På det sättet vill man ha flera svarande inom målgruppen som undersöks. Om inte en forskningsmetod räcker att ge svar på frågorna och man vill göra en mångsidigare undersökning kan man göra en kombination av de ovannämnda forskningsmetoderna. (Eliasson, 2013, s. 22)

7.2 Reliabilitet och validitet

När man förbereder sig för att utföra en undersökning bör man se till att reliabiliteten och validiteten är god. Vad som menas med reliabiliteten på en undersökning är att undersökningen görs på ett pålitligt sätt. Det betyder att ifall man gör undersökningen på nytt, skulle man få ett liknande svar. I en kvantitativ undersökning betyder reliabiliteten att

insamlingen av information och data skett på ett bra sätt och man koncentrerar sig enbart på insamlingen av informationen. (Patel & Davidson, 2011, ss. 98–104)

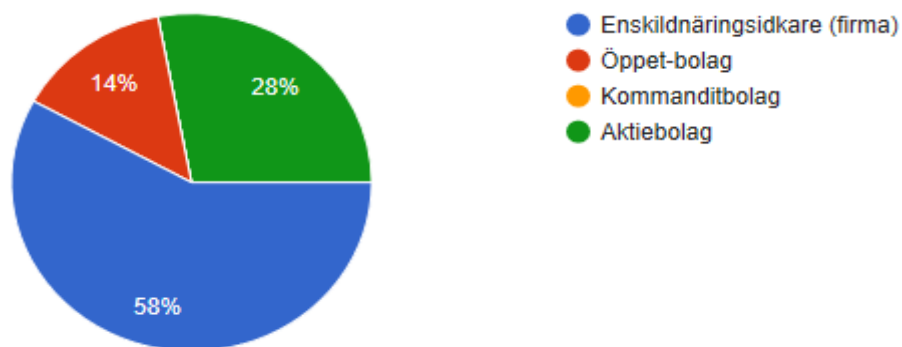
En god validitet betyder att metoden som man använt för utförande av undersökningen gjorts på rätt sätt och är relevant för denna undersökningen. Det betyder att man bör använda rätt metod för rätt sorts av undersökning. Man avser att man gjort en trovärdig tolkning av svaren som man kommit fram till. (Infovoice, 2002)

7.3 Förverkligande av undersökning

Den forskningsmetod som jag använt mig av är den kvantitativa forskningsmetoden. Jag har skickat ut en enkät i elektronisk form till småföretag i Vasa. Enkäten hittas som bilaga 1 i slutet av arbetet. Jag valde att skicka ut enkäten eller frågeformuläret till småföretagare som jag slumpmässigt valde från Vasek:s databas av företag i Vasa med omnejd. Jag gick också runt i Vasa centrum med en mediapad och gick in till småföretagare och frågade dem om de hade tid att svara på mina undersökningsfrågor. Målet var att få slumpvis med svar från olika branscher för att inte alla svaren kommer från samma verksamhetsbransch. Alla som svarande fick vara anonyma i undersökningen. Frågeformuläret bestod av lätta frågor där jag försökte få fram vad småföretagen känner till av sparande och placeringsmöjligheter och hur situationen är hos småföretagare om de redan sparar och målet med sparandet och placerandet. Jag hade ja och nej fråga som efter det öppnade upp olika frågor beroende på vad småföretagare valde att svara på den frågan. Största delen av frågorna var flervalsfrågor och småföretagare fick också ge egen åsikt om sparande och placering i småföretag. Jag begränsade svaren till 50 svarande så jag inte behövde vänta allt för länge på svaren.

7.4 Undersökningsresultat

Sammanlagt svarade 50 småföretagare på enkäten. Jag skickade ut enkäten åt 103 företag. Svarsprocenten var 49 procent. Av de 50 svarande var 29 enskild näringsidkare, firma. 14 av de som svarade var aktiebolag och resterande sju svarare hade öppet-bolag som bolagsform. Inget kommanditbolag svarade på enkäten. Den procentuella fördelningen av bolagsformerna framgår i figur 8 nedan.

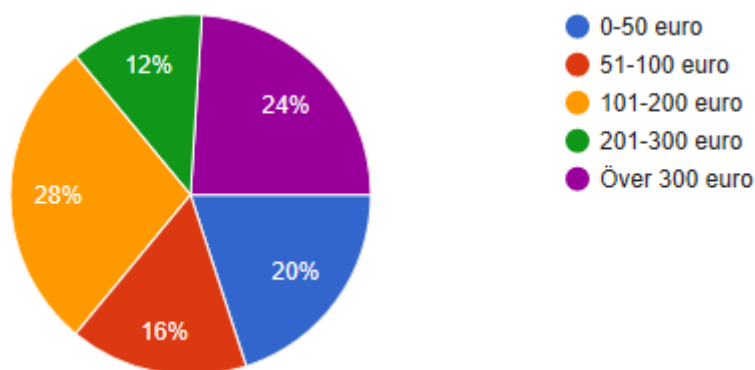

Figur 8. Bolagsformerna

Jag hade som fråga två om bolaget sparar och placerar eller inte sparar och placerar. Beroende på vad de hade svarat så öppnades olika frågor gällande sparandet och placerandet. Av de 50 företag som svarade sparar och placerar 25 företag. Hälften sparar och placerar och andra hälften gör inte det.

För de som svarade ja på enkätfråga två hade jag som fråga tre i vilka olika former sparar och placerar företaget i. Av dessa som svarade sparade och placerade 52 procent i fonder, 32 procent av företagen placerade i aktier. I brukskonton sparas av 28 procent och sparkonto av 36 procent av företagen. Ett av företagen sparade i tidsbundna depositioner samt ett företag placerade i obligationer. Företagen själv fick svara om de sparade eller placerade i något annat än alternativen jag hade lagt fram och fem av företagen investerade i fastigheter och hade det som en placering. En av företagarna sparade via företaget i en privat pensionsfond.

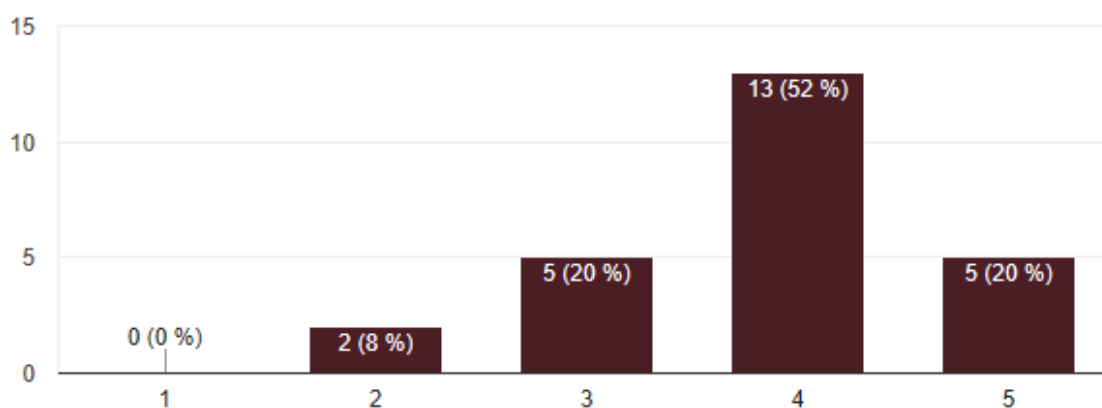
I fråga fyra frågade jag hur ofta företaget sparade. 44 procent av företagen svarade att de sparade varje månad. 24 procent sparade kvartalsvis, 20 procent mer sällan och 12 procent sparade årligen. Uppföljande fråga till hur ofta företagen sparade och placerade var att hur mycket pengar sparade och placerade företagen i månaden i genomsnitt. Jag hade olika summor som företagen hade möjlighet att välja. Fördelningen var jämn mellan de olika summorna, 28 procent sparade eller placerade 101 till 200 euro i månaden. Över 300 euro i månaden sparade och placerade 24 procent av de företag som svarat. Företag som sparade och placerade 0 till 50 euro i månaden i genomsnitt var 20 procent av de som svarat. I figur 9 nedan kan man se den procentuella fördelningen i helhet av hur mycket pengar företagen sparade och placerade i genomsnitt per månad.

Figur 9. Den genomsnittliga summan företag sparade per månad

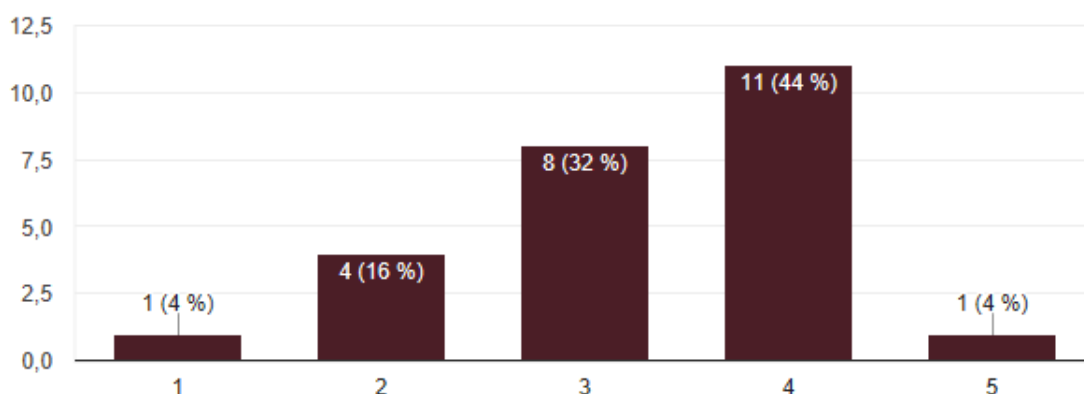
Till vilket ändamål sparar och placerar företaget hade jag som fråga sex i frågeformuläret. Jag hade olika alternativ för företaget att välja samt att de hade möjligheten att själv skriva jag inte hade med det alternativ som passade bäst för företaget. 56 procent av de som företag som svarade sparar och placerar för framtida investeringar inom företaget, 44 procent svarade att meningen med sparandet och placerandet är för att öka företagets kapital och 24 procent sparade och placerade för så kallade sämre tider för företaget. Ett av företaget sparade och placerade för att kunna anställa en ny arbetstagare och två företagare sparade och placerade för pensionen.

Med fråga sju och åtta ville jag få fram på en skala ett till fem, där ett står för inga bra kunskaper och fem att företaget har bra kunskaper inom sparandet och placerandet. När man ser på svaren så kan man konstatera att företagen som svarat har en bra kunskap om sparandet när största delen har svarat tre eller mera. Två företag hade lite sämre kunskap om sparande men inget företag hade ingen kunskap alls om sparandet. I figur 10 nedan ser man kunnandet inom sparandet för företagen i procentenheter.

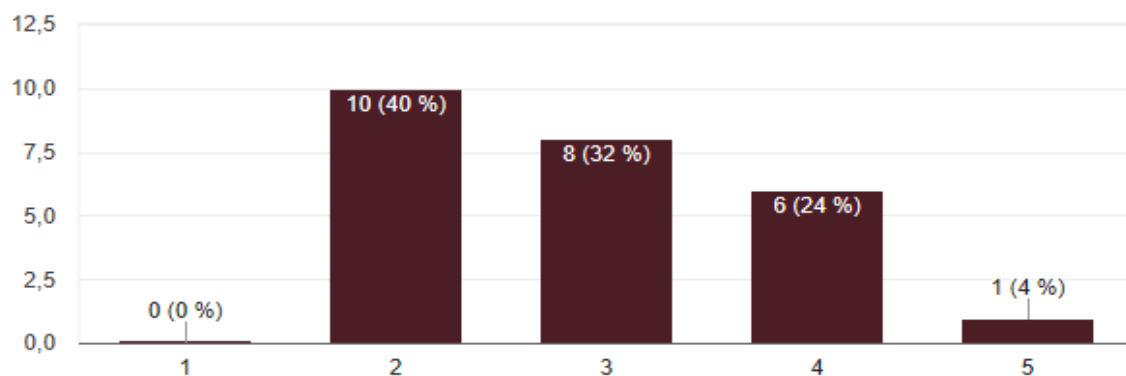
Figur 10. Företagens kunskaper inom sparandet.

När man kollar på kunnandet inom placerandet i fråga åtta ser man att kunnandet är fortfarande på en bra kunnande nivå. Man ser i figuren 11 att största delen som svarat har svarat att kunnande är tre eller högre i skala. Hela 44 procent av de som svarat har en bra kunnande inom placerande. Med det finns också ett företag som inte har något kunnande inom placerande och 16 procent har svarat att de har en dålig kunnande inom placerande. Men genom att kolla på helheten av alla som svarat så är det flera som har en bra kunnande än dålig kunnande inom placerande. Figur 12 nedan ser man fördelningen inom kunnandet inom placerande i procentenheter.

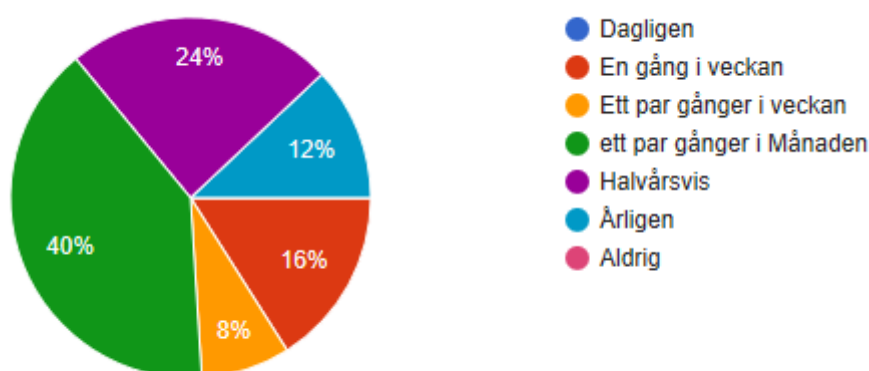
Figur 11. Företagens kunskaper inom placerande

Med fråga nio ville jag veta hur riskbenägna företagen är när det gäller sparande och placerande. Lade upp frågan i en skala från ett till fem, där 1 betyder att företaget inte tar höga risker när det gäller sparande och placerande, fem står för att företaget tar risker vid sparande och placerande. 40 procent av de som svarade tar inga större risker vid sparande och placerande. 32 procent tar lite risker och 24 procent tar mera risker. Ett företag av alla som svarade tar risker med sparande och placerande. I figuren nedan ser man hur riskbenägna företagen är.

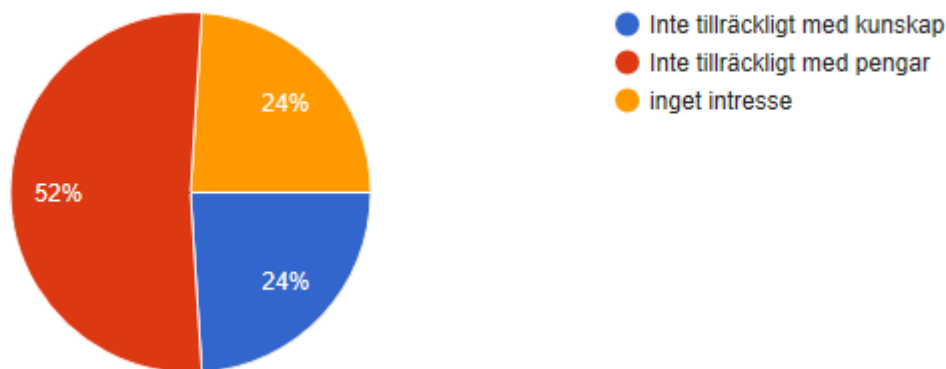
Figur 12. Hur riskbenägen företagen är.

Hur sköter företaget sparande och placerande är fråga tio. Jag ville veta vem som sköter allt sparande och placerande i företaget. 80 procent av företagen sköter sparande och placerande själv via nätbanken eller Nordnet. 20 procent av de som svarade sköter sparande och placerande via banken eller konsulterar bekanta. Genom fråga 11 ville jag veta hur företagen följer upp besparingarna och placeringarna. För att största delen av företagen som svarade sköter besparingarna och placeringarna själva så fick jag en helhetsbild hur ofta de följer företagets besparingar och placeringar. I figuren nedan ser man hur ofta företagen följer upp besparingarna och placeringarna. 40 procent av företagen följer upp ett par gånger i månaden. 24 procent halvårsvis och 16 procent en gång i veckan.

Figur 13. Företagens uppföljning av besparingar och placeringar.

Fråga 12 var riktad till de som hade svarat nej på frågan om företaget sparar och placerar eller inte gör det. Där var det 25 företag som svarade att de inte sparade eller placerade, jag frågade vad det berodde på att företaget inte sparade och placerade och 52 procent av de företag som svarat att de inte sparade och placerade hade inte tillräckligt med pengar att börja spara och placera med. 24 procent hade svarat att de inte hade tillräckligt med kunskap av sparande och placerande och resterande 24 procent hade svarat att de inte hade intresse av att börja spara och placera. I figuren nedan ser man den procentuella fördelningen varför företagen inte sparade eller placerade.

Figur 14. Varför företagen inte sparade eller placerade

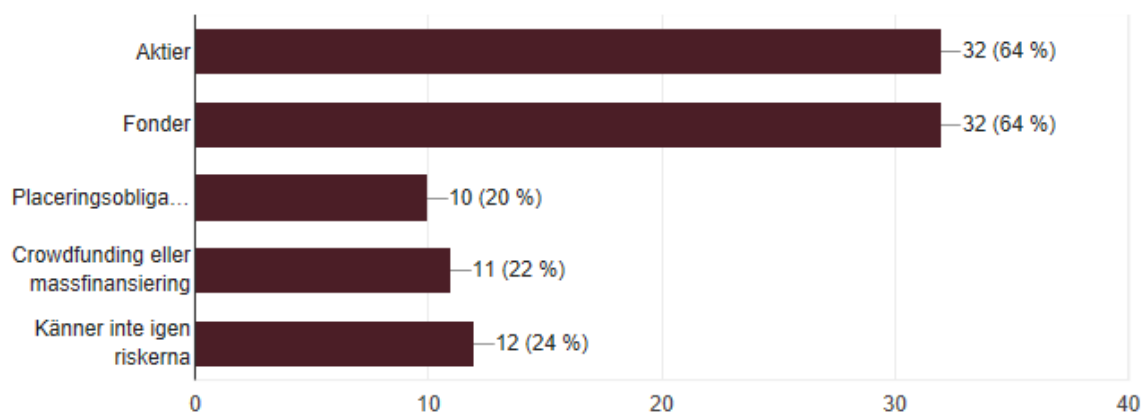
Jag frågade i fråga 13 om företagen planerar att börja spara och placera i framtiden, och jag hade ja och nej fråga samt att företagen fick själva ge ett eget svar till frågan. Av de 25 företag som hade svarat att de inte sparar, så tänker 48 procent av de som svarat börja spara och placera i framtiden. 36 procent svarade att de inte kommer att börja spara eller placera. Resterade som hade svarat hade svarat att de kanske kommer att börja spara eller placera samt att olika faktorer som påverkar sparande och placering som t.ex. hur bra försäljning företaget har och hur ekonomin kommer att utvecklas i företaget så att de kan tänka sig börja med att spara och placera.

Vilka av alternativen skulle företaget tänka sig att spara och placera i var fråga 14. Där hade de som svarade möjlighet att välja flera alternativ de såg att var intressanta att börja spara och placera i. Populäraste sparandeobjektet var sparkonto med 40 procent och brukskonto var på 28 procent. Populäraste av placerandeobjekten var att placera i aktier med 40 procent och efter det placeringar i fonder med 36 procent. Två företag hade svarat att de inte var intresserad av att spara och placera. Sex av företagen kände inte igen dessa olika alternativen man var positiv att börja spara och placera. Crowdfunding var tre företag intresserad av att börja placera i och lika många var intresserad av att börja placera i obligationer. Det minsta intresset fanns i tidsbundna depositioner som sparande alternativ.

Jag hade i frågeformuläret allmänna frågor om sparande och placering och hade en fråga om hur företaget ser på sparande och placering. 56 procent hade svarat att de skulle gärna lära sig mera om ämnet. 34 procent av företagen som svarade tycker att det är intressant med sparande och placering. Sju företag tyckte att det är viktigt att företagen sparar och placerar. Det fanns företag som tyckte att sparande och placering inte var så viktigt i

nuläget för dem. Men efter att man hade sett helheten så tyckte företagen positivt om sparande och placering samt att det är en viktig del av företaget att spara och placera.

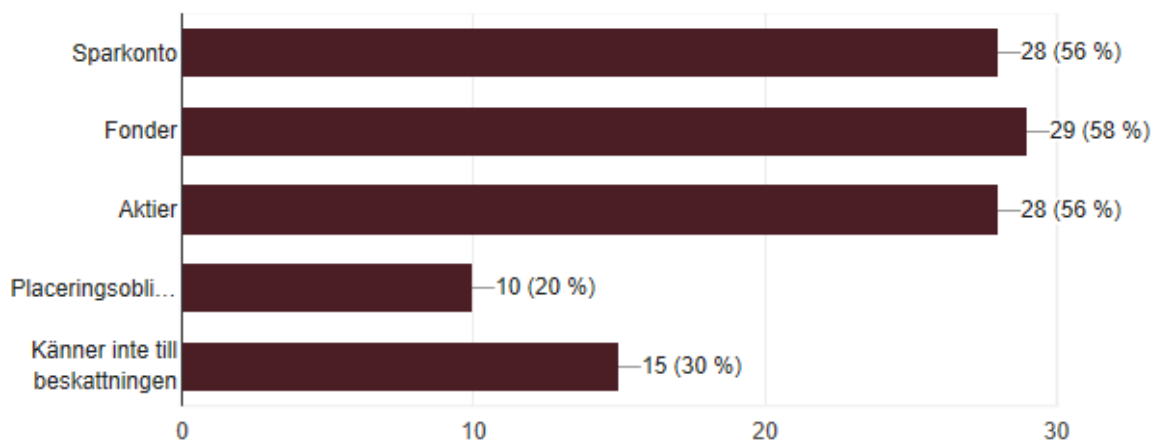
Med fråga 15 i enkäten ville jag ta reda på hur företagen känner till riskerna i dessa olika placeringsobjekten. Företagen hade möjlighet att välja alla alternativ om de är så att de känner till alla risker angående olika placeringsobjekten. Största delen som hade svarat på frågan kände till riskerna med att placera i aktier samt att placera i fonder. 24 procent av de som svarat känner inte till riskerna med placeringsobjekten. Minst kände man till riskerna med placeringsobligationer samt crowdfunding eller massfinansiering som det heter på ett annat språk. I figuren nedan ser man fördelningen på riskerna som företagen känner till bland placeringsobjekten.

Figur 15. Vilka risker företagen känner igen av placeringsobjekten.

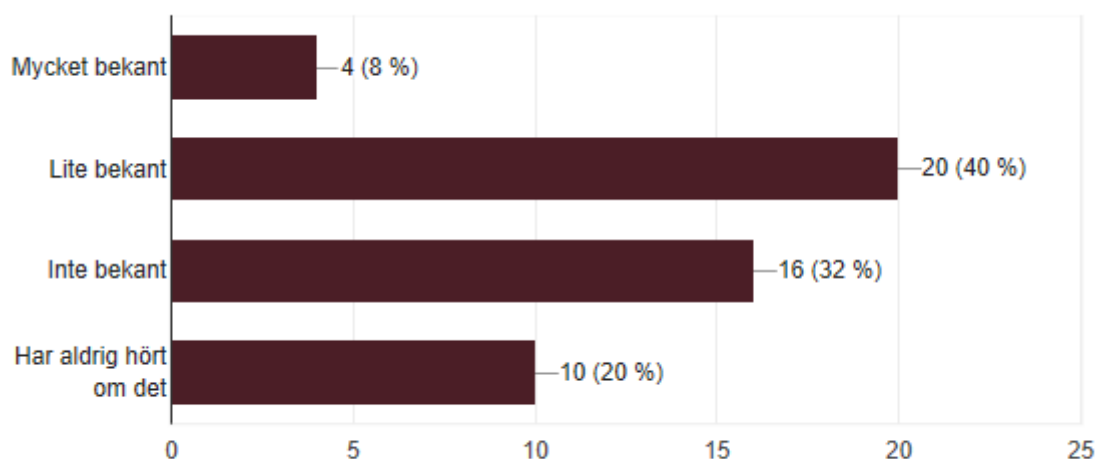
Fråga 16. Känner företaget till hur dessa spar och placeringsformerna beskattas? Med sparande och placering kommer också beskattning av avkastningen och med fråga 16 ville jag veta hur bra företagen känner till beskattningarna av de olika spar och placeringsobjekten. Företagen hade möjlighet att välja flera alternativ. Företagen känner till beskattningen med sparkonto och fonder samt beskattningen av aktier.

Placeringsobligationers beskattning kände 20 procent av de som svarade. 30 procent av de som svarade känner inte till beskattningen av de olika spar och placeringsformerna. Figur 16 nedan visar olika fördelningarna bland beskattningen av spar och placeringsformerna.

Figur 16. Hur bra företagen känner till beskattningen på spar och placeringsformerna

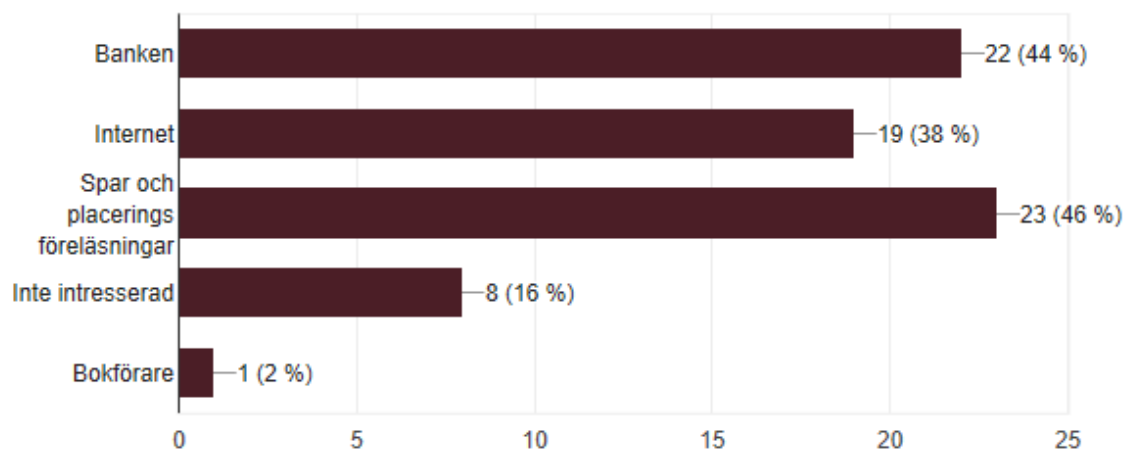
Med fråga 17 ville jag veta hur bekant crowdfunding eller massfinansiering är bland företagen. Crowdfunding är ett nytt placeringsobjekt i Finland och därför ville jag veta hur bekant det är för företagen. 40 procent av företagen svarade att crowdfunding är lite bekant för företaget och 8 procent svarade att det är mycket bekant för företaget. 32 procent av de som svarade känner inte till om crowdfunding och 20 procent har aldrig hört om crowdfunding som placeringsobjekt. I figuren nedan ser man fördelningen hur företaget har svarat på hur bekant crowdfunding är för företagen.

Figur 17. Hur bekant crowdfunding är för företagen.

Fråga 18. Hur eller på vilket sätt av följande kunde företaget vara intresserad av att få mera information om sparande och placerande? Jag ville veta mera varifrån företagen ville få mera information om sparande och placerande, företagen fick välja flera alternativ varifrån de ville få informationen ifrån och 46 procent ville ha spar och placeringsföreläsningar.

Banken var alternativet för 44 procent av de svarande. Internet var också en plats för företagen där de ville ha mera information om sparande och placering. Figuren nedan visar vilka informationsalternativen var populäraste bland företagen.

Figur 18. Information om sparande och placering åt företagen.

Som sista fråga i frågeformuläret ville jag ge företagen möjligheten att kommentera företagets egna åsikter om sparande och placering. Svaren jag fick var mycket intressanta att läsa. Av de som svarade anser många att det är viktigt att spara och placera för företagen. Att det är bra att man börjar spara och placera i tid. Det var inte aktuellt för några företag och några företag tänker börja spara och placera direkt när ekonomin är stabilare i företaget. Företagen anser att det är viktigt för framtiden att spara och placera när omgivningen ändrar hela tiden och företagen vill vara beredd på förändringarna.

Några kommentaren om att det inte är aktuellt för företaget att spara och placera, beskattningen är för hård i Finland att det är en orsak varför företaget inte placerar mera. Informationen som fås av bankerna känns mera som försäljning och företag anser att föreläsningar från föreläsare av handelshögskolorna är mera trovärdiga som informations utgivare om sparande och placering.

8 SLUTSATSER

I detta kapitel kommer jag att reflektera över arbetets bakgrund, syfte, teori, utförande, resultat, reliabilitet och validitet, samt egna tankar kring utförandet och detta ämne. Jag kommer till sist att ta upp vad som kunde göras på ett annat sätt i en forskning av detta ämnet som skulle göra forskningen bredare. Jag ger min egen åsikt hur småföretagare ska se på sparande och placering som sista del av detta kapitel.

Jag valde ämnet, och speciellt teorin, eftersom jag började jobba på Nordea Bank år 2016 med företagskunder. Sparande och placering har alltid intresserat mig. Jag behöver kunskap om detta ämne i min nuvarande arbetsuppgift i banken, därför ville jag med detta arbete även stärka mina egna kunskaper inom ämnet. Syftet var att undersöka småföretags sparande och placering vanor. Det man kan läsa i media om ekonomiska situationen i världen gör att marknaden är utmanande för småföretagare. Att spara och placera blir allt viktigare när vi tänker på den marknad som vi lever i. Det har blivit strängare för att söka finansiering för företaget om inte företagen har en bra grund kapital från början. Den globala ekonomin påverkas av olika faktorer som nya tullavgifter i både USA och Kina. Aktiebörsen når höga höjder och experter menar att den inte kan stiga för evigt. Samma ligger på de låga räntorna på lån, räntorna kan stiga och är företagen beredda på förändringarna som sker när räntorna stiger. (Yle, 2018) (Parkkinen, Sonja; STT, 2018)

I teoridelen valde jag att ta upp det väsentliga som hör till sparande och placering för företag. Jag valde här att även ta upp sparformerna som de finska bankerna har att erbjuda. Jag tog inte upp sparande genom fastigheter, warranter och derivat. Målet var att ta upp de olika möjligheterna som företag kan spara och placera i. Avkastningen på alla olika spar- och placeringsmöjligheterna, placerare vill få avkastning på det kapital som de placerat. Eftersom nästan allt beskattas i Finland ville jag ta upp beskattningarna på de olika spar och placeringsformerna. Det är viktigt för placerare och sparare att de förstår hur deras investeringar beskattas.

I undersökningen skickade jag ut elektroniska enkäter samt gick runt Vasa centrum med en mediapad och frågade om företagen hade tid att svara på mitt frågeformulär. När jag skickade ut enkäten väntade jag på flera svar på en kort tid, men när det är frågan om flera svar på en kort tid fick jag inte det förväntade svar procenten. På grund av tidsbrist fick jag begränsa enkäten till 50 svarande för att kunna inleda analyseringen av resultaten. Riskerna med elektroniska enkäter kände jag till men jag tycker att svaren är jämnt fördelade och realistiska. Jag tycker att det var ett bra val att skicka ut enkäter på egen hand samt gå runt i

Vasa centrum och fråga efter svar från företagare. Empiriska delen och teoridelen var svår att helt anknyta, men jag tycker att jag fick en del saker bekräftade som att fondplacering är populäraste sättet att placera i. Brukskonton och sparkonto var det populäraste sättet att spara i. Crowdfunding är ett nytt sätt att placera i företag så jag förväntade att det inte är så bekant för alla vad crowdfunding är.

Jag blev överraskad över hur många företag som sparade eller placerade redan. Hälften sparade och placerade redan och de som inte gjorde det redan funderar på att göra det i framtiden. De som sparade gjorde det för det mesta varje månad och summorna de sparade var över 200 euro i medeltal. Frågan där jag ville ta reda på vanorna hur ofta företagen sparar och placerar i månaden i genomsnitt fick jag bekräftat. Empiriska delen bekräftade även från teoridelen att någon slags av spardeposition var den vanligaste sparformen. Företags sparkontot hör direkt efter brukskontot till de vanligaste alternativen. (Hultkrantz & Masalin, 2004) Enligt teorin om aktieplaceringar lockar avkastningen placerare, och undersökningen visade 32 procent av de som svarade placerade i aktier. I placeringskapitel om fonder har placeringsfonder blivit allt populärare bland finländare och det stämde också överens med undersökningen att det har blivit allt mer vanligare att placera i fonder. 52 procent av de som svarade sparade eller placerade i någon sorts av fonder. (Pesonen, 2011) Företagare verkar ändå tycka att det är viktigt för företagare att trygga företagets ekonomi genom att spara och placera för framtiden.

Feluppfattningar och slarv kan lätt uppstå vid en undersökning som utförs via en elektronisk enkät, så det är svårt att uppskatta reliabiliteten på arbetet. I en kvantitativ undersökning skulle det ändå krävas fler svar för att få större bredd på svaren. Alla som svarade på enkäten har varit anonyma och jag har inte kunnat påverka svaren. Frågorna var lätta att förstå och vissa av frågorna kunde stärka de andra. Jag anser att reliabiliteten är relativt god för jag anser att om man skulle göra undersökningen en gång till skulle man komma till liknande svar.

Jag anser att validiteten i min undersökning är god. För att jag anser att jag valde rätt undersökningsmetod. Jag fick en bredare bild om sparande och placering bland småföretag när jag använde mig av ett frågeformulär istället för att intervjua några enskilda småföretagare. Det som skulle ha gjort undersökningen bättre skulle varit om jag fått fler svarande. Jag fick svar från olika företag i olika branscher som förstärker resultatet.

Ärligen kommer det böcker och elektroniska källor om sparande och placering så det finns oändliga sätt att skriva om ämnet. När det handlar om företags sparande och placering vanor, den bästa möjliga forskningsmetoden skulle vara att använda sig av både kvantitativ

och kvalitativ metod. Samla in data från olika småföretagare och genom intervjuer av småföretagare i olika branscher kan man få en bredare bild hur företagen sparar och placerar.

Jag har själv aktivt börjat spara och placera inför framtiden och jag tycker att arbetet har varit lärorikt för mig. Orsaken till att jag valde företags sparande och placering som ämne var att jag kunde dra nytta av lärdomsprovets skrivande och det jag lärt mig vid kundmöten på jobbet för att stärka mina kunskaper. Jag önskar att läsarna av detta arbete fått en förbättrad blick över spar och placeringsmöjligheterna. Ekonomisituationen i världen förändrar sig snabbt och det kan komma oförväntade situationer för företag och det är viktigt att tänka på vilken spar och placeringsform är bäst för företaget och företagets framtid. En balanserad och sunt sparande och placering kan definitivt bidra till en stabil grund för företag som vill öka kapitalet eller göra investeringar som gynnar företaget och dess framtid.

En vidareutveckling av denna studie skulle vara att undersöka olika verksamhetsbranschers sparande och placering vanor för att få en helhetsblick av dessa. Om det är en stor skillnad mellan olika företag inom samma bransch i sparande och placering. Som fortsatt forskning till ämnet skulle jag även rekommendera att forska bredare om vilka faktorer som inverkar på företagens spar och placeringsvanor genom intervjuer av småföretagare. Djupare undersökning om varför småföretag inte har börjat spara eller placera. Är det en stor skillnad mellan småföretag och stora företags sparande och placering vanor.

Efter att jag hade skrivit om sparande och placering för företag så tycker jag att det är en viktig del av företaget och dess framtid. Viktigt att ha en bra grund kapital så att man kan vara beredd på olika situationer samt att man kan göra investeringar utan att behöva lånat kapital till det. Vilket spar- och placeringsobjekt som passar företaget skulle jag fråga experter inom sparande och placering. Det går bra att börja spara och placera redan med små summor. Genom att göra en spar- och placeringsplan färdigt kan företaget följa en plan för att öka på kapitalet. Företagen förstår då riskerna som följer med sparande och placering och så vet företagen vilken förväntade avkastning som kan medfölja med sparande och placering. (Haataja, 2017) Företagen skall se sparande och placering som en positiv sak för företaget. Det är aldrig fel med lite extra kapital för framtida möjligheter.

9 Litteraturförteckning

- Alexandria. (den 21 03 2018). *www.alexandria.fi*. Hämtat från Alexandria:
<https://www.alexandria.fi/rahastosijoittaminen-hyva-startti-sijoittamiselle>
- Alhonsuo, S., Nisén, A., Nousiainen, S., Pellikka, T., & Sundberg, S. (2012).
Finanssitoiminnan käsikirja. Jyväskylä: Bookwell Oy.
- Danske Bank. (den 02 03 2018). *www.danskebank.fi*. Hämtat från Danske Bank:
<https://danskebank.fi/fi-fi/Sivut/joukko-ja-indeksilainat/hyva-tietaa/Pages/indeksilainat.aspx>
- Danske Bank. (den 03 03 2018). *www.danskebank.fi*. Hämtat från Danskebank:
<https://www.danskebank.fi/fi-fi/Sivut/joukko-ja-indeksilainat/hyva-tietaa/Pages/indeksilainat.aspx?tab=1>
- Eliasson, A. (2013). *Kvantitativ metod från början*. Lund: Studentlitteratur Ab.
- Finanssivalvonta. (den 16 11 2011). *www.finanssivalvonta.fi*. Hämtat från finanssivalvonta:
www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Sijoittaminen/Sijoitusr-ahastot/Riskit/Pages/Default.aspx
- Finanssivalvonta. (den 03 04 2014). *www.finanssivalvonta.fi*. Hämtat från finanssivalvonta:
www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Sijoittaminen/Sijoitusr-ahastot/Pages/Default.aspx
- Finanssivalvonta. (den 09 02 2015). *www.finanssivalvonta.fi*. Hämtat från Finanssivalvonta:
www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Talletukset/Kayttotili/Pages/Default.aspx
- Finanssivalvonta. (den 05 09 2016). *www.finanssivalvonta.fi*. Hämtat från Finanssivalvonta:
www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Talletukset/Kayttotili/Pages/Default.aspx
- Haataja, T. (den 30 05 2017). *www.omistajavaurastu.com*. Hämtat från Omista ja Vaurastu: www.omistajavaurastu.com/2017/05/korkoa-korolle-laskuri-nyt-julkaistu.html
- Heikkilä, T. (den 18 01 2017). *www.sijoittaja.fi*. Hämtat från Sijoittaja.fi:
<https://www.sijoittaja.fi/50109/osakkeiden-5-10-vuoden-tuotto-odotukset/>
- Hultkrantz, J., & Masalin, B. (2004). *Elämäsi rahat*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Nemo.
- Infovoice. (den 13 03 2002). *www.infovoice.se*. Hämtat från Infovoice:
<http://infovoice.se/fou/bok/10000035.shtml>
- Isosävi, J. (den 18 12 2015). *www.palkkaus.fi*. Hämtat från Suomen Palkanlaskenta Oy:
<https://www.palkkaus.fi/Cms/Article/yhtiomuodot-suomessa>
- Kontkanen, E. (2009). *Pankkitoiminnan käsikirja*. Vammala: Vammala Kirjapaino Oy.

- Minilex. (den 28 02 2018). *www.minilex.fi*. Hämtat från Minilex:
<https://www.minilex.fi/a/rahoituksen-lisääminen-osakeanti>
- Määräaikatalletus. (den 24 03 2018). *www.maaraaikaistalletus.info*. Hämtat från
Määräaikaistalletus: <http://www.maaraaikaistalletus.info/>
- Nordea. (den 02 03 2018). *www.nordea.fi*. Hämtat från Nordea:
<https://www.nordea.fi/markets/tuotteet-ja-palvelut/Kaikki-Sijoitustuotteet/Sijoitusobligaatiot/#tab=Sijoitusobligaatiot>
- Parkkinen, Sonja; STT. (den 06 02 2018). *www.Yle.fi*. Hämtat från Yle:
<https://yle.fi/uutiset/3-10060468>
- Patel, R., & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Pesonen, M. (2011). *Säästäjästä sijoittajaksi*. Jyväskylä: Bookwell Oy.
- POP Pankki. (den 27 02 2018). *www.poppankki.fi*. Hämtat från POP Pankki:
<https://www.poppankki.fi/henkiloasiakkaat/saastaminen-ja-sijoittaminen>
- PRH. (den 28 09 2017). *www.prh.fi*. Hämtat från Patentti ja rekisterihallitus:
<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/muutosilmoitus/osakeanti.html>
- Pulkkinen, V. (den 21 11 2017). *www.inderes.fi*. Hämtat från Inderes:
<https://www.inderes.fi/sijoitussuunnitelma>
- Pörssisäätiö, Sijoitus rahasto-opas. (den 30 04 2015). *www.pörssisäätiö.fi*. Hämtat från pörssisäätiö: http://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2015/05/sijoitus_rahasto_opas_2015_b.pdf
- Pörssisäätiö, Osakeopas. (den 15 05 2017). *www.porssisaatio.fi*. Hämtat från Osakeopas: www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2017/06/Osakeopas-2017.pdf
- Pörssisäätiö, Sijoittajan vero-opas. (den 15 05 2017). *www.porssisaatio.fi*. Hämtat från Pörssisaatio: <http://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2017/06/Vero-opas-2017.pdf>
- Salkunrakentaja. (den 27 02 2018). *www.salkunrakentaja.fi*. Hämtat från salkunrakentaja: <https://www.salkunrakentaja.fi/sijoittaminen/>
- Sijoittaja. (den 02 03 2018). *www.sijoittaja.fi*. Hämtat från Sijoittaja:
<https://www.sijoittaja.fi/sijoita-fiksummin/nain-aloitat-sijoittamisen-askel-askeleelta-opas/>
- Simola, U. (den 29 01 2016). *www.taloustaito.fi*. Hämtat från Taloustaito:
<https://www.taloustaito.fi/Rahat/Miten-saat-talletuksellesi-parhaan-tuoton/>
- S-Pankki. (den 02 03 2018). *www.s-pankki.fi*. Hämtat från S-Pankki: <https://www.s-pankki.fi/fi/saastaminen-ja-sijoittaminen/fim/sijoittaminen/sijoitusobligaatiot-ja-joukkovelkakirjalainat/>
- Suomen Pienyrittäjät. (den 07 04 2018). *www.pienyrittajat.fi*. Hämtat från Suomen Pienyrittäjät: <http://pienyrittajat.fi/>

- Säästöpankki. (den 02 03 2018). *www.saastopankki.fi*. Hämtat från Säästöpankki:
<http://www.saastopankki.fi/sijoitusobligatio>
- Säästöpankki. (den 26 02 2018). *www.saastopankki.fi*. Hämtat från säästöpankki:
www.saastopankki.fi/hakemisto
- Taloustaito. (den 05 03 2018). *www.taloustaito.fi*. Hämtat från Taloustaito:
<https://www.taloustaito.fi/Rahat/talletukset-vertailussa---mika-pankki-tarjoaa-saastoille-parhaan-koron/>
- Tilastokeskus. (den 21 03 2018). *www.stat.fi*. Hämtat från Tilastokeskus:
https://www.stat.fi/til/konk/2018/02/konk_2018_02_2018-03-21_tie_001_fi.html
- Tomperi, S. (2017). *Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu*. Hyvinkää: Sanoma Pro Oy.
- Vuorio, V., & Vahtera, S. (den 03 02 2016). *www.finanssiala.fi*. Hämtat från Finanssiala:
www.finanssiala.fi/materiaalit/FK-julkaisu-Sijoitusrahastotutkimus-2015.pdf#search=sijoitusrahastotutkimus
- Yle. (den 03 04 2018). *www.yle.fi*. Hämtat från Yle: <https://yle.fi/uutiset/3-10142203>
;Pelko kauppasodasta painoi kurssseja Wall Streetillä – Tokion pörssi avasi laskussa
- Yrittäjät. (den 15 02 2018). *www.yrittajat.fi*. Hämtat från Yrittäjät:
https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/alueraportti_pohjanmaa_kevat2018.pdf
- Ålandsbanken. (den 30 03 2018). *www.alandsbanken.fi*. Hämtat från Ålandsbanken:
<https://www.alandsbanken.fi/pankkipalvelut/sijoita-saasta/alandsbanken-varainhoito/verotus>

Bilaga 1. Elektronisk enkät

Företags sparande och placering

Hej!

Mitt namn är Robin Salomaa och jag studerar företagsekonomi vid Yrkeshögskolan Novia. Denna undersökning är en del av mitt examenarbete som baserar sig på sparande och placeringsvanor bland småföretag i Vasa trakten

Jag skulle vara väldigt tacksam om du kunde ta tid att besvara på min enkät!

Alla svar behandlas anonymt och redovisas endast i form av statistiska diagram.

Tack på förhand.

1. Bolagsform på företaget?

- Enskildnäringsidkare (firma)
- Öppet-bolag
- Kommanditbolag
- Aktiebolag

2. Sparar eller placerar företaget?

- Ja
- Nej

Frågor för de som svarade Ja på fråga 2.

3. I vilka former sparar och placerar företaget i?

- Brukskonto
- Sparkonto
- Tidsbundna depositioner
- Aktier
- Fonder
- Obligationer
- Annat

4. Hur ofta sparar företaget?

- Månantligen
- Kvartalsvis
- Halvårstid
- Årligen

- Mer sällan (då och då)
5. Hur mycket sparar företaget per månad i genomsnitt?
- 0-50 euro
 - 51-100 euro
 - 101-200 euro
 - 201-300 euro
 - Över 300 euro
6. Till vilket ändamål sparar/placerar företaget?
- Framtida investeringar
 - "för sämre tider"
 - För att öka kapitalet
 - Annat
7. Hurudana kunskaper anser företaget ha inom sparande
Inga kunskaper alls						Mycket bra kunskaper
1	2	3	4	5		
8. Hurudana kunskaper anser företaget ha inom placering?
Inga kunskaper alls						Mycket bra kunskaper
1	2	3	4	5		
9. Hur riskbenägen är företaget?
Företaget vill inte alls ta risker						Företaget är beredd att ta stora risker
1	2	3	4	5		
10. Hur sköter företaget sparande och placering?
- I banken med hjälp av en tjänsteman
 - Via nätbanken
 - Någon annan sköter detta för företaget
 - Annat
11. Hur ofta följer företaget upp företagets besparingar och placeringar?
- Dagligen
 - En gång i veckan
 - Ett par gånger i veckan
 - ett par gånger i månaden
 - Halvårsvis
 - Årligen

- Aldrig

Frågor för de som svarade nej vid fråga 2.

12. Om företaget inte sparar, vad beror det på?

- Inte tillräckligt med kunskap
- Inte tillräckligt med pengar
- Inget intresse
- Annat

13. Planerar företaget att börja spara/placera i framtiden?

- Ja
- Nej
- Annat

14. Vilka av alternativen skulle företaget tänka sig att spara eller placera?

- Brukskonto
- Sparkonto
- Tidsbundna depositioner
- Aktier
- Fonder
- Obligationer
- Crowdfunding
- Känner inte till alternativen men skulle gärna spara eller placera
- Är inte alls intresserad av att spara eller placera
- Annat

Allmänna spar och placerings frågor

Hur ser företaget på sparande och placerande?

- Det är intressant
- Onödigt slöseri på pengar och tid
- Kunde lära sig mera om ämnet
- Inte så viktigt i nuläge
- Det är viktigt att företaget sparar
- Annat

15. Känner företaget till riskerna gällande placeringsformerna?

- Aktier
- Fonder

- Placeringsobligationer
- Crowdfunding eller massfinansiering
- Känner inte igen riskerna

16. Känner företaget till hur dessa spar och placeringsformerna beskattas?

- Sparkonto
- Fonder
- Aktier
- Placeringsobligationer
- Känner inte till beskattningen

17. Crowdfunding är ett nytt sätt att placera i, hur bekant är ämnet för företaget?

- Mycket bekant
- Lite bekant
- Inte bekant
- Har aldrig hört om det

18. Hur eller på vilket sätt av följande kunde företaget vara intresserad av att få mera information om sparande och placerande?

- Banken
- Internet
- Spar och placerings föreläsningar
- Inte intresserad
- Annat

19. Företagets egna åsikter om sparande och placerande.

Placeringsplan

Startpunkt

Va äger du, vad är värdet på dina ägodelar?

Eget hem

Annan fastighet (sommarstuga)

Skog-eller mark

aktier, fonder mm.

Annan värde-egendom

besparingar

Hur mycket skulder har du?

Bostadslån

studielån

Krediter

annat

Egen budget

Vilka pengar kommer, vad konsumeras, vad kan lämna i besparing, kan du flytta varje månad en summa automatiskt till ett annat konto eller fond?

Inkomster per månad

Lön

studiestöd

pension

Barnbidrag

kapitalinkomster

andra inkomster

Utgifter per månad

Hyra, amortering

el, vatten

försäkringar

Mat

färdmedel, resa

hobbyer

annat

Placeringsplan

Hur mycket pengar lämnar i besparing per månad?

Hur kan jag förändra mina utgiftsvanor, att det lämnar mera pengar i besparing?

Vad är ditt mål med sparande?

Mål med placering

Till vad behöver du de besparade pengarna, vad försöker du nå med placeringen?

Tid för sparandet

Under 1 år 1-4 år 5-10 år 11-20 år över 20 år

Riskprofil

Hur stor betydelse har besparingarna/placeringarna i din dagliga ekonomi?

När och i vilken situation behöver du besparingarna?

Placeringsplan

Är du beredd att förlora en del av placerat kapital?

Skulle du placera lånat kapital?

Placeringsportföljens fördelning i olika egenskapsklasser (tillsammans 100%)

Hur mycket placerar jag i räntor (x%) hur mycket placerar jag i aktier (x%)

Till annat?

Placerings instrument

Gör du direkta placeringar (aktier, masslån) använder du fonder (vilka?)

Använder du derivat? Vilka placeringsobjekt vill du inte placera i?

Kriterier för placeringarna

Exempel på kriterier vid aktieplaceringar: placeras bara i listade börsbolag, också bolag listade på First North, också olistade bolag

Marknadsvärde

P/E

dividendavkastning

ROE

Placeringsplan

Soliditet

internationell

varumärke

ledning

Ägarstruktur

Obligationer

Placeras det bara i investment grade obligationer eller också high yield obligationer

Kreditbetyg

räntenivå

lånetid

Spridning

Geografisk spridning

tidsbunden spridning

bransch spridning

Mätning

Hur följer du med portföljens utveckling?

hur görs försäljningsbesluten?